EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı **Sayı: 251, Mart 2008**

Burjuva gericiliğinin iç dalaşması ve devrimci sınıf çizgisi...

Rejim krizinde yeni safha

Bir rejim krizi halini almış bulunan düzen içi çatışma yeni karşılıklı hamleler ile sürüyor, rejim baştan aşağı yeni bir güç dengesine oturuncaya kadar da (ki bu da halihazırda kolay görünmüyor) sürecek gibi görünüyor. Çıkışlar beklenmedik biçimler içinde gündeme geldiği ölçüde yarattığı etki ve heyecan da büyük oluyor, olup bitene ilgi doğal olarak artıyor. Her adımı izleyen yeni yeni yorumlar, olup bitene yüklenen derin anlamlar üstüste yığılıyor. Oysa bu çatışma yıllardan beridir var, belli safhalardan geçerek ilerlemekte, zaman zaman sertleşmekte, ardından beklenmedik biçimde yumuşayarak bir süreliğine yeni bir dengeye oturmakta, sonra şu veya bu vesileyle yeniden kızışmakta, bu böylece sürüp gelmektedir ve birçok belirti daha uzun bir süre de böyle sürüp gideceğini göstermektedir. Çatışan tarafların güçleri, olanakları, dayanakları, bugünün koşullarında düzen içinde ve düzen hesabına birbirleri ölçüsünde tuttukları vazgeçilmez yer, çatışmanın bu sınırlar içinde kolayca ve nispeten kısa bir zaman diliminde sona ermesini alabildiğine güçleştirmektedir. Bu bir rejim krizidir ve halihazırda kendi sınırları içinde çözümü kolay gözükmemektedir.

Bu iç çatışmanın bir sonuca ulaşmasını hızlandırabilecek ya da yönünü değiştirebilecek iki önemli dış kuvvet var. Bunlardan ilki emperyalist odaklardır. Emperyalist cephe şimdi olduğu gibi duruma, döneme, ihtiyaçlara göre taktik bir tutum olarak kah birini kah ötekini değil de daha kesin bir stratejik tercih olarak taraflardan birini etkili bir biçimde arkaladığı bir durumda, bu ötekinin direnme gücü ve olanaklarına önemli bir darbe olur ve çatışma rejimin yeni bir biçim içinde yeni bir dengeye ulaşması ile zamanla durulur. Burada kendi içinde alternatifler, ya "ılımlı islam cumhuriyeti" ya da faşist askeri bir darbenin ardından "laik cumhuriyet" biçimi içinde ulaşılacak yeni bir denge durumudur.

Bunlardan hangisinin başarı şansı elde edebileceği emperyalizmin, özellikle de Amerikan emperyalizminin bölgesel tercih ve hesapları ile sıkı sıkıya bağlantılı olacaktır. Bu tercih ve hesapları ise Amerikan emperyalizminin kendi iradesini de aşan bir dizi gelişme ve etken etkileyecek, ya da dosdoğru belirleyecektir. Halihazırda emperyalizm bu türden kesin bir tercih yapmak ihtiyacı ve zorunluluğu içinde değil. Tersine bu çatışmalı durumun sürmesinden yana, zira böylece kendisinden destek almak üzere birbirleriyle yarışan taraflara belli politikaları dikte ettirmek daha da kolaylaşmaktadır. Ayrıca çatışmanın her iki tarafı halen emperyalizm için aynı ölçüde vazgeçilmezdir. Fakat uluslararası ve bölgesel durumda ciddi yeni gelişmeler ve bunun belirleyeceği tercihler, özellikle Amerikan emperyalizmini bir tercih yapmak zorunluluğu ile yüzyüze bırakabilir.

Çatışmanın seyrini ve akibetini

belirleyebilecek ikinci önemli kuvvet ise, devrimci bir raya oturacak güçlü bir sınıf ve emekçi kitle hareketidir. Bugünün koşullarında gerçekleşmesi kolay görünmeyen bu türden bir gelişme ise, burjuva gericiliğinin bugün çatışan iki odağını hızla aynı cephede birleştirecek ve zaten bu andan itibaren onlar için sorun rejimin alacağı biçim olmaktan çıkıp ne pahasına olursa olsun burjuva düzenin temellerinin korunmasına dönüşecektir. Aralarındaki tüm sorunlara, zaman zaman didişme boyutlarına varan gerginliklere rağmen Kürt sorununun ağırlığının kendini hissettirdiği her evrede tarafların hızla aynı politika ekseninde kenetlenmeleri, birbirleriyle cepheden uğraşmayı geçici olarak bir yana bırakabilmeleri, bunun bugünden özel bir örneğidir.

Gelişmelerin temelden etkileyebilecek bu temelden farklı iki dış etkene bir de büyük bir ekonomik çöküntü ihtimali eklenebilir. Bu türden bir çöküntü dünya kapitalizminin merkez üssü ABD'de halen korku ve endişe ile beklenmektedir ve ilk sarsıntıları aralıklı olarak kendini göstermektedir. Böyle bir çöküntünün tüm ağır sonuçları her şeyi ile emperyalist merkezlere bağımlı Türkiye ekonomisine fazlasıyla yansır, siyasal krizi ağırlaştırır ve böylece büyük ihtimalle dinci partiyi de götürür. Fakat bu, taraflar arasındaki çatışmanın bitmesi değil, yeni biçimler içinde ve yeni güç dengelerine dayalı olarak sürmesine yolaçar yalnızca. Türkiye'nin mevcut dinci burjuva gericiliği hükümetteki dinci partiyi aşan bir ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel dayanağa sahiptir ve devrime büyüyecek bir sosyal-siyasal mücadele dışında onun hakkından gelmek düzenin kendi sınırları içinde artık öyle kolay değildir. Kaldı ki düzenin ona her zaman fazlasıyla ihtiyacı da vardır, yeter ki belli sınırları aşmaya, belli yerleşik dengeleri sarsmaya girişmesin.

Öte yandan ekonomik çöküntünün ağırlığına ve sonuçlarına işçi sınıfı ve emekçilerin gösterebileceği direncin gücüne bağlı olarak faşist bir askeri darbe de ihtimallerden biri haline gelir. Bu durumda burjuva gericiliği kendi iç çelişkilerini ordu zoruyla bastırma ve dinsel gericiliğin halihazırdaki yükselişini bu yolla dizginleme olanağı bulur. Güncel değil ama daha orta vadede bakıldığında, asıl tehdit ve tehlike dinsel gericilikten çok budur. Ortadoğu'da işlerin seyri, yakın dönem deneyimleri, hele de güncel Pakistan deneyimi, emperyalist-siyonist cepheyi radikal islamı azdırması kaçınılmaz bir "ılımlı islam" macerası konusunda daha ihtiyatlı kılmaktadır. Bu ise zaman içinde desteği karşı cepheye kaydırma ihtimalinin belirgin biçimde güçlenmesi demektir.

Süreç gitgide hızlanmaktadır ve olayların akışı tabloyu nasılsa daha da netleştirecektir.

Saldırı inisiyatifi 22 Temmuz'dan beri dinci partide

Son kapatma davasının yarattığı aldatıcı görüntünün aksine, sürmekte olan çatışmanın aktif tarafı halen dinci partidir ve bu aşağı yukarı 22 Temmuz seçimlerinden beri böyledir. Kendilerini laik düzenin savunucuları olarak gösterenler birbirini izleyen çıkışlarını 22 Temmuz seçimlerinden önce yaptılar, fakat seçim sonuçları karşısında demoralize oldular ve o zamandan beri gerçekte ya beklemede ya da savumadadırlar. Bunun tek istisnası son kapatma davası oldu, ki dinci partinin birbirini izleyen ve kendisine mevzi üstüne mevzi kazandıran girişimleri karşısında bunu da artık yapmak zorunda idiler. Fakat ulaşılan yeni güç dengesinin anlamlı bir göstergesi olarak, dinci parti buna anında yeni bir "Ergenekon Operasyonu" ile yanıt vermek yoluna gidebildi ve bunu kapatma davasını bloke etmek üzere anayasayı kendi ihtiyaçlarına göre düzenleme hazırlığı ile birleştirebildi. Her ne kadar bunların ikisi de sonuçta bir parça ayağına dolansa da.

Son karşılıklı çıkışlar hukuksal görüntü içinde süren sert bir iç siyasal mücadele ile yüzyüze olduğumuzu gösteriyor ve bu çıkışlardaki karşılıklı pervasızlık, bu çatışmanın giderek daha sert biçimler alabileceğinin de göstergesi oluyor.

Beş yıla yaklaşan ilk hükümet dönemini düzenin geleneksel efendilerine ve emperyalizme güven vermek kaygısı içinde ve bunun belirlediği bir davranış çizgisinde geçiren, bu çerçevede kendi özel hesaplarına dayalı aşırı çıkışlardan kaçınan AKP, 22 Temmuz seçimlerinin ardından artık harekete geçmiş bulunmaktır. Çıkışlarının ilki cumhurbaşkanlığı seçimi idi ve bu konuda istediği sonuca beklenenden de rahat bir biçimde ulaştı. Böylece 27 Nisan e-muhtırasına karşı taraf için hazını kolay olmayan bir yanıt vermiş oldu. Gelgelelim hazım beklenen de kolay oldu. Burjuva gericiliğinin laik cephe kanadını oluşturanların umudu ve etkili gücü konumundaki amerikancı generaller bu adımı daha ilk haftanın ardından kolayca sineye çektiler ve yeni duruma hızla uyum sağladılar. "Sayın cumhurbaşkanı" direnişi aradan daha yalnızca birkaç gün ancak geçmişti ki yerini "sayın cumhurbaşkanım"a bırakmakta gecikmedi, hazım işte bu denli kolay oldu ve birkaç günlük direniş bir komedi olarak kaldı.

Dinci partinin yeni anayasa girişimleri bu çıkışların ikincisi idi, çeşitli nedenlerle buna yönelik hazırlıklar sürümcemede kalsa da, bu sonuçta gündemleştirilmiş bir konu olarak duruyor halen orta yerde ve bu arada dinsel gericiliğe yeni alanlar açan küçük çaplı değişikliklerle de yol alınmaya çalışılıyor.

Ardından 5 Kasım Washington görüşmesinin simgelediği gelişmeler geldi ve dinci parti bu sayede birçok avantajı bir arada elde etti. İlkin Amerikan emperyalizminin ve onun üzerinden Avrupalı emperyalistlerin zaten sürmekte olan desteğini pekiştirdi. İkinci olarak, Tezkere kararına anlam kazandıracak gelişmeyi sağlayarak, yani emperyalist efendilerden Güney Kürdistan'a harekat izni koparınayı başararak, böylece Kürt halkının özgürlük mücadelesini bastırmayı şu sıra tüm öteki sorunları içinde en öncelikli sorun olarak gören amerikancı generalleri tatmin etti, bu gelişme üzerinden onlarla ilişkilerini yumuşattı ve hatta geliştirdi. Ardından bunun bir uzantısı olarak, ilk hava harekatı ile aynı günlere denk gelecek biçimde "Ergenekon Operasyonu" bombasını patlattı. Bu gerçekte tam bir sis bombası idi; zira operasyon yalnızca Susurluk süreci içinde yıpranmış ve "ulusalcı" denilen anti-amerikan kesimlerle flörtleri göze batar hale gelmiş bazı devlet çetecilerini hedef aldığı halde, olup bitenler kamuoyuna ve kitlelere şu sıralar "ergenokon" olarak kodlanan kontrgerillanın tasfiyesi olarak sunulmaya çalışıldı. Böylece, ABD ile Kürt halkına karşı kurulmuş yeni cephenin bu doğal yan sonucu, devletin tam merkezinde duran amerikancı-natocu karanlık kirli örgütlenmeden devletin arındırılması olarak yutturulmak istendi. Dinci parti bununla iki sonucu bir arada elde ediyordu. Hem gerçek kontrgerillanın üstünü örtmeyi başararak generaller de içinde düzenin tüm efendilerini memnun ediyordu, hem de "ulusalcı" söylemle kendisine muhalefet edenlerden tetikçi bazı öğeleri içeri tıkarak güç gösterisi yapmış oluyordu.

Yeni yıla girişle birlikte burjuva gericiliğinin dinci odağı buna yeni bir hamle eklemeye girişti. Üstelik laiklik-irtica didişmesi içinde son yılların en hassas sorunlarından biri haline gelerek kendi dar sınırlarını çoktan aşmış türban meselesi üzerinden. Bu önemli çıkışta yanına faşist partiyi de alması dinci partinin ilk avantajı, ordunun suskunluğu ikinci ve bu suskunluğun burjuva gericiliğinin laik kanadında yaratığı kargaşa ve moral bozukluğu, üçüncü avantajı oldu. Ardından Güney Kürdistan'a Amerikan izni ve desteği ile yapılan kara harekatının tam bir fiyaskoya dönüşmesinin ordu ile ordunun siyasal sahnedeki uzantısı muhalefet partilerini biribirine düşürmesi geldi. Bu dinci parti için yeni bir çifte avantaj oldu; zira böylece hem karşıt cephe kendi içinden çatlamıştı, hem de bu arada utanç verici fiyaskonun siyasal sorumluluğundan kolayca sıyrılmıştı.

Fakat öte yandan, anayasal değişikliğe rağmen türbana ilişkin yeni düzenlemenin hayata geçirilememesi, burjuva gericiliğinin

laik cephesinin direnme güç ve olanaklarını, ve hem de tersinden, dinci partinin gücünün hala da belli sınırları olduğunu ortaya koymuş oluyordu.

Dinci partinin gücü ve pervasızlığı nereden geliyor?

Dinci partinin 22 Temmuz'dan beri birbirini izleyen bir dizi hamle yapması onun artık hükümet olmaktan öteye bir iktidar gücü olmaya soyunduğunu, devleti adım adım ele geçirmeye, bunun bir parçası olarak idari, hukuksal ve siyasal yapıyı kendine uyarlamaya, toplum yaşamına buna uygun bir şekil vermeye çalıştığını gösteriyor. Büyük burjuvazinin etkin bir bölümünün yanısıra ordu ile bürokrasinin önemli bir kesimi ile parlamentodaki ana muhalefetin hala da laik düzen bekçisi olarak orta yerde durduğu koşullarda dinci partinin buna cüret edebilmesi, onun gelinen yerde bu gücü artık kendisinde görmesinden geliyor ve bu çok temelsiz bir inanç da değil kuşkusuz.

Halen dinci partiyi güçlü kılan ve gitgide de güçlendiren bir dizi etken var. Bunların başlıcalarını şöyle sıralamak mümkün:

Herşey bir yana, dinci parti bugün tek başına hükümet kurabilecek düzeyde güçlü bir oy desteğine ve dolayısıyla parlamento çoğunluğuna sahip. Demokrasi adı altında sürdürülen parlamenter oyunun biçimsel kuralları uygulamada kaldığı sürece, bunun her şeye rağmen önemli bir avantaj ve politik güç ifadesi olduğuna kuşku yok. Dahası biçimsel parlamenter kuralların dışına çıkılmadığı sürece dinci partiye burjuva siyaset sahnesinin içinden etkili bir alternatif çıkarabilmenin olanağı da halen yok ve görünür bir gelecek için de olacak gibi görünmüyor. Parlamenter burjuva muhalefeti derin bir iflası yaşamaktadır ve kitlelerin geniş kesimleri nezdinde yeniden itibar kazanabilme şansından yoksundur.

İkincisi, parlamenter çoğunluk ve tek başına hükümet kurabilme olanağı, dinci partiyi bir bütün olarak tekelci büyük burjuvazi için bugün vazgeçilmez kılıyor. Zira 5 yılı aşan icraatı ile bir bütün olarak büyük burjuvazinin ihtiyaç duyduğu her türlü emek düşmanı önlemi alabildiğini ve her türden sosyal saldırıyı gerçekleştirebileceğini kanıtlamıştır, her yeni icraatı ile kanıtlamaya da devam etmektedir. Salt bu açıdan bakıldığında burjuvazinin hiçbir kesimi ondan şikayetçi değildir, tam tersine azgın ve kuralsız bir sömürü ve yağma için bugünün koşullarında dinci parti burjuvazinin tümü için gerçekte vazgeçilmezdir.

Üçüncüsü ve elbette önem bakımından gerçekte birincisi, emperyalizmin halen sürmekte olan desteğidir. AKP emperyalist efendilerin her alandaki istem ve beklentilerine en iyi biçimde yanıt vermeye çalışarak bu desteği almakta ve korumaya çalışmaktadır. İç iktidar didişmesi onu bu konuda daha titiz davranmaya, emperyalizmin desteğini koruyabilmek için bir dediğini ikiletmemeye yöneltmektedir. Dinci parti çok iyi bilmektedir ki, emperyalizm desteğini çektiği andan itibaren düşüşü hızlı ve kaçınılmaz olacaktır.

Dördüncüsü, sırtını dayadığı özel tekelci gruplardan alınan güçtür. AKP bugün bir bütün olarak işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkarlarına hizmet ediyor olsa da, bu onun bu burjuvazinin bir kesiminin (son 30 yıl içinde palazlanan ve bugün artık etkili bir tekelci sermaye kesimi haline gelen dinci ya da muhafazakar Anadolu büyük burjuvazisi) özel çıkarlarını da temsil ettiği gerçeğini değiştirmez. Nitekim siyasal sahnede laiklik-şeriatçı kutuplaşması adı altında olup bitenler, gerçekte tekelci büyük burjuvazinin bu iki ana grubunun sömürü ve yağmada daha etkin bir konum elde etmek için yürüttükleri bir iç iktidar mücadelesinin siyasal yansımasından başka bir şey değildir. AKP'nin arkasında bugün özel bir güçlü tekelci sermaye kesimi vardır ve tam da bu sayede bu kesim günden güne daha da güçlenmekte, bu durum başta TÜSİAD olmak üzere geleneksel tekelci sermaye kesimlerini gitgide daha çok rahatsız etmektedir. Fakat öteki kesim de elde ettiği politik avantajlara dayanarak iktidarda daha etkin bir konum kazanmak üzere halen hırsla yüklenmektedir.

Türkiye'de dinsel gericiliğin feodal, yarı-feodal öğeler ile geleneksel orta burjuva katmanlara dayalı olarak sistemin eteğinde ve büyük burjuvazinin uyumlu bir eklentisi olduğu dönem artık geride kalmıştır. Bu kesim içinden güçlü tekelci gruplar çıkarmıştır ve bunlar devlete hakim olmak ve topluma kendi iktidar mevzilerini güçlendirecek biçimler vermek çabasındadırlar. AKP bunun taşıyıcısıdır ve kendine özgü sınıfsal gücü aynı zamanda buradan gelmektedir. Özetle dinsel gericilik artık egemen burjuva gericiliğinin kitleleri denetim altında tutmakta yararlandığı bir yan eklentisi değil, fakat sistemin etkin ve asli bir öğesidir, giderek de hakim öğe olmak isteği ve çabası içindedir.

Beşincisi, dinci partinin beş yılı aşkın bir süredir tek başına hükümet ediyor olmasının ve çok daha uzun süreden beridir başta büyük kentler olmak üzere belediyelerin büyük bir bölümünü elinde tutuyor olmasının ona sağladığı muazzam kadrolaşma olanağıdır. Dinci parti devleti ele geçirmede sanıldığından da büyük bir başarı sağlamıştır. Bugün hükümet ve meclisin ötesinde, cumhurbaşkanlığı, polis teşkilatı, bürokrasinin önemli bir bölümü, YÖK ve üniversitelerin kayda değer bir bölümü, medyanın önemli bir bölümü dinci partinin elinde ve hizmetindedir.

Altıncısı, dinci partinin köklü bir örgütsel gelenekten gelmesi ve oy desteğinin ötesinde güçlü, bilinçli, hırslı, gayretli ve özgüveni giderek artan bir kadrosal ve kitlesel güce sahip olmasıdır. Bu onu belki bir ölçüde MHP hariç tüm öteki alışılmış burjuva parlementer partilerden ayıran önemli bir yanı ve üstünlüğüdür. Buna hemen tümü de bugün dinci parti etrafında saf tutmuş ve onun başarısını kendi başarıları olarak gören her türden şeriatçı tarikat ve cemaat örgütlenmesi de dahildir.

Nihayet yedincisi, onun bugün düzenin en büyük başağrısını oluşturan Kürt sorunu kapsamında sahip olduğu özel üstünlüktür. Dinci parti Kürdistan'ın halen en büyük partisidir, Kürt burjuvazisinin, toprak sahiplerinin, aşiret reislerinin, tarikat şeflerinin önemli bir bölümü, Kürt büyük burjuvazisinin ise hemen tümü bu partiyi desteklemektedir ve onun saflarında örgütlüdür. Bu bugünün koşullarında ve Kürt sorunu çerçevesinde, dinci partiye düzen içinde ayrı bir güç ve ayrıcalık da sağlamaktadır. Kürt halkının yeminli düşmanları olan generaller bile halen bu açıdan dinci partiyi sorunun denetim altına alınıp bastırılmasında önemli bir olanak olarak görmektedirler.

Bütün bu üstünlük, avantaj ve olanakların bileşkesi olarak ortaya çıkan çok önemli sınıfsal, siyasal ve idari güç dinci partiyi 22 Temmuz'dan beri daha atak davranmaya, devleti ele geçirmek, toplumsal ve kültürel yaşamı kendine göre yeniden düzenlemek üzere bir dizi hamle yapmaya yöneltmiştir. Bu çabalar onun alışılmış türden bir hükümet partisi olmaktan öteye bir iktidar partisi olmaya ve öyle davranmaya yönelmesi anlamına gelmektedir. Rejim krizini yaratan, ağırlaştıran ve süreklileştiren tam da bu yöneliştir.

Çatışmanın yeni aşamasının anlamı ve gözler önüne serdikleri

Bu yönelişin bir yerde aynı çapta bir karşı girişime yolaçması kaçınılmazdı ve kapatma davası tam da bunun ifadesi olmuştur. Bu da kendi yönünden son derece cüretli bir girişimdir ve dinci partinin gösterdiği tepkiler bunu ayrıca doğrulamaktadır.

Kapatma davasının esası yönünden siyasal bir girişim olduğuna kuşku yok. Fakat zaten gitgide sertleşen çatışmanın taraflar yönünden hukukla yakından uzaktan bir alakası da yok. Hukuk kılıfı burada meşruiyet kaygısından öte bir anlam taşımamaktadır ve çatışmanın sertliği ölçüsünde bu kılıfı minareye uydurmak olanağı da artık kalmamıştır, her iki taraf yönünden de. Burjuva gericiliğinin sözde laik cephesi 22 Temmuz'dan bugüne dinci partiye siyaseten katlanıyordu, bugün ona karşı kapatma davası da siyaseten açılmış bulunmaktadır.

Tersinden dinci parti de hukuksal değil tümüyle siyasal bir zeminden kendini

savunmaktadır (ve yandaşı medya bunu tüm açıklığı ile de dile getirmektedir). Kapatma davasını bloke etmeye yönelik anayasa değişikliği girişimleri bunun ifadesidir (sözde "hukuk"un kaba bir siyasal müdahale ile zorlanmasına çarpıcı bir örnek). Aynı şekilde son günlerin yeni "Ergenekon Operasyonu" tümüyle siyasal bir saldırıdır ve dinci partinin pervasızlığını olduğu kadar zayıflığını da gözler önüne sermiştir. Bir güç gösterisi halinde gerçekleştirilen ve dinci medyada geleneksel düzen medyasını aratmayan rezillikte bir cadı kazanı halinde kaynatılan bu operasyon, birkaç tanınmış şoven "ulusal solcu"yu, ardından ise tümüyle Perinçekçi partiyi hedef almıştır. Bu AKP payına eşeğini döğemeyenin semerini döğmesinden başka bir anlama gelmemektedir işin aslında. Zira Perinçekçi parti ile Cumhuriyet gazetesi düzen içi çatışmanın odak değil fakat yalnızca kenar güçleridir, çatışmanın sonucu üzerinde esasa ilişkin bir etkide bulunma gücünden ve olanağından da yoksundurlar. AKP'nin kendisine cepheden yönelen bir kapatma davasına böyle yan güçler üzerinden yanıt vermesi, bir yanıyla görünürdeki tüm cüretine rağmen gerçekte ihtiyatlı davranmak zorunda olduğunun, öte yanıyla da elde ettiği tüm güce rağmen bu gücün hala da rejimin yerleşmiş dengeleri içinde bir sınırı bulunduğunun, dolayısıyla zayıflığının bir göstegesidir.

Zayıflık bundan da ibaret değildir. Bu operasyonun gerçekleştirilmesi tarzı ve özellikle de ona dinci ve AKP yanlısı basında eşlik eden kampanyanın niteliği, AKP'nin mayasındaki kirli, zorba ve her türlü ahlaki değerden yoksun rezil yönü gözler önüne sermiştir. Bu çerçevede pek de hayırlı bir gelişme olmuştur. AKP, burjuva gericiliğinin etkili bir odağı olarak kendi düzenini kurmak gayretindedir ve bu uğurda her yolu mübah görebileceğini kanıtlamış durumdadır.

Öte yandan çatışmanın bu son evresi, güçler dengesindeki belirli kaymaları da daha açık görülür hale getirmiştir. Bunlardan ilki TÜSİAD'ın tutumudur. TÜSİAD üzerine büyük gürültüler koparılan ve emperyalist merkezlerde anında tepkiye konu olan kapatma davasına biçimsel bir tepki vermekte bile gecikmiştir ve kuşkusuz bu anlamlı davranışı nedensiz değildir. Öte yandan, halen TÜSİAD'ın medya alanındaki sözcüsü durumundaki Aydın Doğan grubu hem son "Ergenekon Operasyon"una kısmen tutum alarak ve hem de kapatma davasını bloke etmeye yönelik anayasal düzenlemeleri "hukukla oynama" sayarak, AKP'ye karşı bir tutum ortaya koymuştur.

Bu, icraatının ilk beş yıla yaklaşan döneminde AKP'nin hizmetinden tepe tepe yararlanan ve büyük kârlar devşiren büyük burjuvazinin bu geleneksel kesiminin gelinen yerde dinci partinin devlete egemen olma girişiminden artık rahatsızlık duymaya başladığının bir göstergesidir. Sömürü ve saldırı politikalarını hayata geçirmek sözkonusu olduğunda AKP onlar için hala da vazgeçilmezdir ve bugünün koşullarında alternatifi de yoktur, bunu yineliyoruz. Fakat onlar dinci partinin 22 Temmuz'dan beri sergilediği girişimlerden de rahatsızdırlar ve belli sınırları aşmaması gerektiği konusunda hassastırlar. Bu sınırların aşılmasının, yaratacağı öteki sorunların ötesinde, AKP'yi özel biçimde arkalayan yeni yetme tekelci gruplara sömürü ve yağmada özel avantajlar kazandıracağının ve kendi durumlarını ise zora sokacağının bilincindedirler. Halen de çatışan tarafların üzerinde durmaya, tarafları uzlaşmaya ve gerilimi yatıştırmaya çağırarak üst hakemlik konumun korumaya çalışsa da, gerçekte TÜSİAD giderek bu çatışmaya belirli bir ağırlık koymak eğilimindedir. Dinci partinin pervasızlığı onu buna gitgide daha çok zorlamaktadır.

Öteki bir gelişme ABD ile ilişkiler üzerinden yansıyanlardır. ABD emperyalizmi halen dinci partiye sahip çıkıyor ve son kapatma hamlesi karşısında ona açık biçimde destek veriyor. Bunun gerisinde, dinci parti hükümetinin emperyalist merkezlerin istemlerini ikiletmemesinin ötesinde, şu dönem ABD için en öncelikli olan bazı hassas konularda onunla uyuma önem vermesi vardır. Şu sıra bunların başında ise

Afganistan'a asker gönderme sorunu var. Afganistan'da işlerin sarpa sarması ve ek asker göndererememe sorununun halen NATO bünyesinde önemli bir krize dönüşmesi, konunun ABD için taşıdığı önemi göstermektedir. Kapatma davası sonrasında ve Dick Cheny ziyareti öncesinde, Genelkurmay'ın karşı açıklamalarına rağmen hükümetin ek asker gönderilebileceğini açıklaması, 5 Kasım mutabakatının gereği olduğu kadar iç çatışmanın bu yeni hassas evresinde emperyalist efendinin desteğini güçlendirmeye yönelik bir çıkış da olmuştur. Nitekim etkili emperyalist basın organlarında karşılığını bulmakta da gecikmemiştir, kapatma davasına karşı "başyazılar" peşpeşe yayınlanmıştır. Ordu şimdilik bunu "devlet politikası"na dayanarak savuşturmaya çalışmış olsa da, sorun halen ortada durmaktadır. "Devlet politikası" Afganistan'a gönderilecek asker karşılığında ABD'den Güney Kürdistan konusunda daha açık bir taviz gerektirmekte, fiyaskoya dönüşen operasyonun da gösterdiği gibi ABD ise bu konuda henüz beklenen düzeyde rahat davranamamaktadır. Hükümetin Afganistan çıkışının zayıf yanı da bu olmuştur, fakat sonuçta bu sorundan dinci parti kendince yararlanmış, emperyalist merkezlerin desteğini güçlendirmiştir. Ayrıca kendileri de aynı emperyalist merkezlerin denetiminde olan laik cehpeyi açmaza da almıştır.

Yeni "Ergenekon Operasyonu"nun salt AB ve ABD karşıtı öğelere yöneltilmesi bir öteki açmaza alma taktiği olarak gerekli başarıyı sağlamıştır. Zira hem devlette yuvalanmış çetelere yönelme aldatıcı söylemi ile karşı tarafı zan altında bırakmış, fakat hem de işi anti-amerikan bir çevreyle sınırlayarak hareketsiz kalmasını sağlamıştır. Bu, haliyle emperyalist merkezleri dinci parti lehine ayrıca memnun etmiştir. Olayların seyrinin de gösterdiği gibi son operasyon tümüyle ABD ve AB karşıtı çizgideki Perinçekçi İP'i vurmuştur ve "kızıl elma" ittifakının bazı güçsüz bileşenleri dışında, iç dalaşmanın öteki tarafı bunu hiç de sorun etmemiş, dahası sadık amerikancılar olarak bundan örtülü bir memniyet bile duymuştur.

***

Durum halen budur ve şu son karşılıklı hamlelerinin akibetine göre çatışma yeni biçimler içinde sürecektir. Bugünkü koşullarda çatışmayı daha belirgin biçimde yatıştırabilecek en etkili gelişme, dinci partinin geri çekilmesi ve ilk beş yıllık icraatı sırasında olduğu gibi belli sınırları aşmaması olabilir ancak (ki bu ona anında TÜSİAD'ın tam desteğini kazandıracaktır). Dinci partinin işinin bir başka biçim içinde zamanla bitirilmesi anlamına gelecek bu türden bir geri çekilme ise halen çok olanaklı görünmemektedir.

İç dalaşmanın sosyal mücadeleye etkisi ve devrimci sınıf çizgisi

Sınıf ve kitle mücadelesinin zayıf, devrimci hareketin etkisiz olduğu bir aşamada burjuva gericiliği içindeki bu türden bir çatışmanın sosyal mücadeleye etkisi haliyle büyük ölçüde negatif olmaktadır. Oysa farklı koşullarda bu durum rejim bunalımını derinleştirmenin önemli bir olanağı olabilirdi. Halen, yaşanan çatışma rejimi, onun başta parlamento, yargı ve ordu olmak üzere temel kurumlarını kendi içinde ne denli itibardan düşürüp yıpratırsa yıpratsın, sonuçta emekçi kitleler aldatıcı argümanlarla bu çatışmanın bir biçimde tarafı haline getirilebilmekte, böylece sosyal mücadeleye ket vurulabilmektedir. Son çatışmanın son yılların en önemli işçi-emekçi eylemleri çıkışının üzerine gelmesi ve onu bir süreliğine de olsa hızla gündemin dışına itmesi, bunu çok somut olarak ayrıca göstermektedir. Aynı şekilde son yılların en dirençli, militan, geniş katılımlı ve içeriği yönünden de anlamlı Newroz çıkışı, bunun rejimi zorlayacak politik etkisi, önemli ölçüde gericiliğin iç didişmesinin gölgesinde kalabilmiş, böylece yaratabileceği politik etkiyi sınırlayabilmiştir.

Yine de sınıf ve kitle hareketinde son ayların birbirini izleyen olumlu çıkışlar,

özellikle işçi sınıfı içinde belirtileri gitgide artan ve umut vaadeden hareketlenmeler, rejim içi çatışmanın emekçilerin bilincinde yarattığı tozu dumanı dağıtmanın, rejim zaafiyeti ortamında kitle hareketine daha etkili çıkışlar yaptırabilmenin temel önemde bir olanağı olarak duruyor önümüzde. Çatışmalı ortamın kızıştığı bir aşamada, hükümetin kitle hareketinin güçlü çıkışını hesaba katmak ve elbette bir gerici manevra olarak sosyal güvenlik konulu son saldırı yasasını bir süreliğine geri çekmek zorunda kalması da kendi sınırları içinde buna bir göstergedir.

Tüm bu olanakları devrimci bir zeminde ve yönde değerlendirebilmenin temel koşulu, düzen içi çatışmanın tümüyle üstünde ve karşısında bir devrimci konum ve tutum içinde olabilmektir.

Şaşmaz biçimde devrim hedefine dayalı bir devrimci stratejik çizgiye sahip olmanın ötesinde, bunun bugün için temel önemde bazı taktik gerekleri var. Bunların başlıcalarını şöyle sıralamak mümkün.

İlkin, çatışmanın yarattığı toza dumana rağmen ve bunun tuzağına düşmeksizin devrimci sınıf mücadelesinin asli gündemleri üzerinde yoğunlaşmak, bunları öne çıkarmak ve böylece emekçilerin dikkatlerini kendi asli sorunları ve çıkarları üzerinde toplamaktır. Kendi gündemlerinin gericiliğin iç çatışmasının gölgesinde kalmasını engelleyebilmek, içinden geçmekte olduğumuz evrede ilerici-devrimci hareketin en önemli taktik başarısı olacaktır.

İkinci olarak, bu çatışmada taraflardan birinden birine hiçbir biçimde herhangi bir olumlu misyon atfetmekten, bunun sonucu olarak taraflardan birine karşı şu veya bu biçimde ya da ölçüde hayırhah bir zayıflık sergilemekten özenle kaçınmaktır. Önümüzdeki çatışma işbirlikçi büyük burjuvazinin iki kliği arasında geçmektedir. Taraflar aynı ölçüde emeğe ve özgürlüğe düşmandırlar, aynı ölçüde emperyalizmin ve siyonizmin hizmetindedirler, aynı ölçüde devrimin ve sosyalizmin yeminli düşmanıdırlar. Tüm kanatlarıyla burjuva gericiliği bu çatışmanın en sert anlarında bile işçi sınıfına, emekçilere ve Kürt halkına yönelik saldırılarını kesintisiz olarak sürdürmekte, dahası iç çatışmanın tozu dumanına rağmen bu konuda açıktan ya da örtülü olarak dayanışma içinde hareket etmektedirler. Devrimci tutum bu çatışmanın üstünde ve tam karşısında olmak, çatışmadan devrimci amaçlarla yararlanmak, ama bunu hiçbir biçimde çatışan taraflardan birinden birine karşı en ufak bir zayıflık ya da hayırhah tutum sergilemeden yapabilmektir.

Üçüncüsü, çatışmanın taraflarının emekçileri yanlarına çekmek üzere kullandıkları sahte argümanların yine emekçiler içinde etkili bir teşhirini yapmak, bunu genel devrimci siyasal çalışmanın kendiliğinden etkilerine bırakmaksızın özel bir kaygı ve iş haline getirebilmektir. Bu çerçevede, örneğin özgürlükler alanını geliştirmek ya da devleti çetelerden arındırmak aldatmacasına karşı dinci partinin ya da çağdaş ilerici değerlerin ve laikliğin savunuculuğu aldatmacasına karşı amerikancı generallar etrafında saf tutanların maskesini indirmek büyük önem taşımaktadır.

Dördüncüsü, bu çabayı daha etkili kılabilmek için, bugün burjuva gericiliğinin çatışan kliklerinin karşılıklı olarak istismar ettiği konularda devrimci programın kendi taleplerini öne çıkarmak ve etkili bir ajitasyonun konusu haline getirmek gerekir.

Örneğin özgürlükleri genişletmek adı altında dinsel gericiliğe yeni alanlar açmak için gündeme getirilen gerici girişimlerin karşısına, "Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü!", "Sıkıyönetim, Olağanüstü Hal, Anti-terör, İller İdaresi vb. tüm faşist yasaların iptal edilsin!", "Tüm çalışanlar için grevli ve toplusözleşmeli sendika hakkı!", "İnkar ve imhaya son! Kürt halkına özgürlük!", istemleriyle çıkılmalıdır. Dinci partinin devleti çetelerden arındırmak aldatmacasının karşısına "Açık-gizli tüm faşist-militarist örgütlenmelerin dağıtılsın!" şiarı ile çıkılmalı ve bu çerçevede devletin tam kalbinde duran amerikancı-natocu kontrgerilla örgütü ile JİTEM çetesi özel bir hedef haline getirilmelidir. Aynı şekilde kendini çağdaş ilerici değerlerin temsilci ve

laikliğin bekçisi olarak sunan burjuva gericilik odağının karşısına temel demokratik istemlerin yanısıra özellikle laiklik konusunda gerçek devrimci-demokratik istemlerle çıkılabilmelidir. Gerçek bir "inanç ve vicdan özgürlüğü!" isteminin yanısıra, laiklik konusunda şu temel demokratik istemler ileri sürülmelidir: "Din ve devlet işleri tam olarak ayrılsın!", "Diyanet Teşkilatı dağıtılsın!", "Devletin dinsel kurumlara her türlü yardımına son verilsin!", "Gericilik yuvası tarikatlar ve cemaatler dağıtılsın!", "Her türden mezhepsel ayrıcalıklara ve baskılara son verilsin!" vb.

Beşincisi, tam da burjuva gericiliğinin iç çatışmasının alevlendiği bir evrede ilerici-devrimci güç ve eylem birliğini her zamankinden daha çok önemsemek, daha güçlü tutmaktır. Bu, bugünkü koşullarda taktik devrimci görevlerin az-çok başarıyla üstesinde gelebilmenin zorunlu koşullarından biridir. Son gelişmelerin basıncıyla da olsa Kürt hareketinin bir süredir sergilediği olumlu eğilim de bu çerçevede önemli bir imkandır.

Öte yandan, burjuva gericiliğinin iç çatışmasından da yararlanarak devrimci alternatifi gerçekten güçlendirebilmek için bu çatışmanın taraflarına bakışta doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir zaafa düşmemek özel bir önem taşımaktadır. Yazık ki solun bazı kesimleri bu açıdan halen belli zaaflar içindedirler. Laikliğin savunusu adına burjuva gericiliğinin bir kesimiyle belli-belirsiz flörte eğilim duyanlar olduğu gibi, özgürlükleri savunmak adına örneğin türban sorununda dinci gericiliğin yedeğine düşebilenler de olmaktadır. Kürt hareketi ise, soruna salt ulusal sorun üzerinden bakmanın getirdiği bir tek yanlılık ve faydacılıkla, bu açıdan daha belirgin bir zaafiyetin temsilcisidir ve gücü ölçüsünde bunun solun bir kesimi içinde yayılmasının kaynağıdır da.

Solun farklı kesimlerinde kendini farklı biçimler içinde gösteren bu türden ilkesiz-oportünist eğilimlere karşı sistemli bir mücadele, dönemin devrimci görevlerini devrimci bir çizgide omuzlayabilmenin ve burjuva gericiliğinin iç çatışmasından devrimci amaçlarla yararlanabilmenin bir başka zorunlu koşuludur.

Bütün bunlara, gerçekte temel önemde teorik-stratejik bir anlamı ve önemi olan, ama tam da bu nedenle bunu her taktik evrede de tüm yakıcılığı ile hissetiren son bir nokta eklenebilir. Halen Türkiye'de gittikçe ağırlaşmakta olan bir rejim krizi var ve bunun üzerine her an dünyadaki muhtemel çöküntünün de bir uzantısı olarak ağır bir ekonomik krizin binmesi beklenmektedir. Nitekim tam da bu nedenle devrimci ve reformist kanatlarıyla Türkiye solunda da şu sıra kriz üzerine tartışmalar öne çıkmaktadır. Krize devrimci hazırlığın belirleyici önemde bir yanı devrimci program ve strateji sorunuysa, öteki bir yanı devrimci sınıfsal dayanak sorunudur. Biz ise işte sorunun bu ikinci yönüyle ilgiliyiz şu an. Sınıfı dışı ya da küçük-burjuva gelenekleri genetik denecek ölçüde güçlü Türkiye solu, rejim krizinin ya da kapitalist iktisadi krizin karşısına ancak sınıfsal bir dayanak ile çıkılabileceğini, bu olmadığı sürece en zor, en bunalımlı dönemlerinde bile rejimin kılına bile dokunulamayacağını artık anlamak zorundadır. Bugünün Türkiye'sinde bu sınıfsal dayanak temelde ve esas olarak işçi sınıfıdır. Emekçilerin tüm öteki kesimlerini az çok başarılı bir biçimde mücadeleye çekmek, devrimci bir çizgide yönlendirebilmek için bile bu sınıfa dayanmak olmazsa olmaz koşuldur. Krizlerin gelip çattığı evre bunun için gerçekte çok geç bir aşama olsa bile devrim ve krize devrimci bir alternatif geliştirme iddiasında az-çok ciddi her devrimci akım eldeki güç ve imkanlarının ifade uygunsa onda dokuzuyla mutlaka sınıf çalışmasına yüklenmek zorundadır. Bu yapılmadığı sürece krize devrimci hazırlık üzerine edilen her söz boş ve maddi karşılığı olmayan bir söylemden öteye gidemeyecektir. Krizleriyle devrevi olarak tarihsel iflasını da ilan eden kapitalist düzenin ve burjuva sınıfının karşısında değil zafer kazanmak bir parça varlık gösterebilmek bile ancak bu alandaki başarıyla orantılı olabilecektir.

EKİM

TKİP II. Kongresi kapanış konuşması...

Devrimci çizgi, devrimci örgüt, devrimci sınıf...

(TKİP II. Kongresi'nin kapanış konuşmasının kayıtları konuşmayı yapan Cihan yoldaş tarafından elden geçirilmiş, partiyi ya da örgüt güvenliğini ilgilendiren özel bölümlerden arındırılmış ve ara başlıklarla düzenlenmiştir...)

İki haftayı aşan yoğun bir çalışmanın sonuna gelmiş bulunuyoruz. Çalışmamızın toplamı üzerinden toparlayıcı bir konuşma yapmak iyi olurdu, fakat bunun için hem yeterli zaman ve hem de benim yeterli hazırlığım yok. Bu nedenle zamanımızın sınırlarını da gözeterek önemli gördüğüm bazı sorunlar üzerinde duracağım, bu arada muhtemelen bazı şeyleri de yinelemek zorunda kalacağım.

Parti, parti örgütü ve kongreler

Dün de üzerinde durduğum bir noktadan başlamak istiyorum. Kongre ya da konferanslara gereğinden fazla bir anlam ve misyon yüklemekten kaçınmak, bunları herşeyi adeta sihirli bir değnek gibi çözebilen platformlar olarak görmemek gerekir. Parti kongrelerinin düzeyini ve çözüm gücünü sözkonusu partinin kendi olağan düzeyinden ve sorunları çözme yeteneğinden ayrı düşünebilmek olanağı yoktur. Eğer parti örgütü az çok sağlam bir yapıya oturmuşsa, eğer devrimci, canlı, iyi işleyen bir parti içi yaşam varsa, tam da bu sayede kongrelere hazırlıklı ve örgütlü tartışma süreçleri üzerinden gidilebiliyorsa, bu durumda kongrelerden, bu hazırlık ve tartışma süreçlerinin de olgunlaştırdığı daha ileri ve çözücü sonuçlarla çıkmak kuşkusuz mümkündür. Bu durumda kongreler kendilerinden beklenini asgari ölçüde gerçekleştirebilirler. Fakat eğer parti yaşamı zaafiyet içindeyse, sorunları her bir aşamada çözmek ve böylece ilerlemek başarısı gösterilemiyorsa, sorunlar sürekli bir biçimde biriktirilip erteleniyorsa, bu durumda kongre ya da konferanslar kendi başlarına hiç de tüm düğümleri çözen, birikmiş sorunları halleden ve partinin önünü pürüzsüzce açan platformlar olamazlar. Bu tür bir platformalar parti yaşamı ve işleyişinin bir parçası ve organik bir uzantısıdırlar, başarı ve verimlilikleri temsil ettikleri örgütün genel durumundan ayrı düşünülemez, bunu hep akılda tutmak gerekir.

Parti II. Kongre'sinin toplanma tarihinde bizi aşan nedenlerle yaşanan kaymalar ve bunun yolaçtığı belirsizlikler, kongreye iyi bir hazırlık sürecini belli bakımlardan zaafa uğrattı, bunun üzerinde gereğince duruldu tartışmalarda. Konunun başlangıçta kongre gündemine ilişkin kapsamlı bir gerekçelendirme ile ortaya konulması, parti tüzüğüne de uygun güçlü ve isabetli bir adımdı. Bu adım daha o ilk aşamada kongrenin ana gündemlerine ilişkin bir dizi özel görevlendirme ile de birleştirilmişti. Bütün bunlar ön hazırlık sürecinin yoğunlaştırılmış bir çalışma olarak gerçekleşmesini hedefliyordu. Ama toplanma tarihine ilişkin olarak birbirini izleyen ertelemeler ve bunun yarattığı belirsizlikler, arzulanan yoğunlaşmayı zaman içinde yazık ki zora soktu.

Parti örgütünden gelen ve durumu iyi bilen delege yoldaşlar olarak bunun nedenlerini, buradaki güçlükleri anlayacak durumdasınız hepiniz, bu nedenle bu konuda sözü uzatmıyorum. Bundan gelecek için çıkaracağımız bazı önemli dersler var, bunları bundan böyle belli bir düzenlilik içinde gerçekeleşeceğini umduğumuz yeni parti kongreleri çerçevesinde önemle değerlendirebilmek durumundayız. II. Kongre'nin biraz sancılı yaşanan (bununla ertelemeleri ve toplamda önemli bir süreyi

bulan gecikmeyi kastediyorum) sürecinin bize çok şey öğrettiğine, epey bir deneyimle birlikte belli önemli olanaklar ve yetenekler kazandırdığına da kuşku yok. Bu geçmişe dönük kayıplarımızın geleceğe yönelik en önemli kazanımı olmuştur bir bakıma.

II. Parti Kongresi bir ön birikim üzerinde yükseliyor

Öte yandan II. Parti Kongresi'ne önemli bir ön birikimle geldiğimizi, sorunlarımızı da bu birikim üzerinden tartıştığımızı, bazı şeyleri çok fazla tartışma ihtiyacı duymamamızın gerisinde de tam da bu konularda belli bir açıklığa sahip olmamızın önemli bir payı olduğunu unutmamak gerekir. Zamanında kongre gündemi üzerinden ortaya konulan bir dizi önemli sorun, kuşkusuz kongrenin toplanması gecikti diye rafa kaldırılacak değildi. Tersine, bunlara ilişkin olarak gecikme süreci içinde önemli bazı değerlendirmeler ve açılımlar yapıldı, bunlar partinin siyasal ve örgütsel yaşamına uygulanmaya çalışıldı. Devrimci bir partinin yaşamı canlı, dinamik bir süreçtir, oluşan sorunlara zamanında ve çözücü müdahaleler gerektirir, bunun için özellikle kongre ya da konferansların toplanmasını beklemek akla uygun bir davranış değildir. Ve kuşkusuz, her konuda olmasa da bir dizi konuda bu bizde de böyle yaşanmıştır, saptanan sorunlara çözümler aranmış, tıkanıklıklara müdahalelerde bulunulmuştur yaşanan gecikme süreci içinde.

II. Kongremizin çalışması da işte bu birikimin üzerine gelmiştir, ondan beslenmiştir ve onu daha ileri bir düzeyde taşımayı hedeflemiştir. Sonucun asgari sınırlar içinde bir başarıyı ifade ettiğine kuşku yok. Çalışma gündemini oluşturan çeşitli sorunlar belli sınırlar içerisinde irdelenmiştir, bir dizi konuda önemli belirlemeler yapılmış, yeni açıklıklar sağlanmıştır. Bunlardan yararlanılarak sorunlarımızın özü, esası ve çözümleri daha açık ve kuvvetli bir biçimde kongre belgelerinde ortaya konulacaktır. Bu çerçevede kongremiz işlevini esası yönünden yerine getirmiştir. Yetersizlikleri kongre sonrası süreçte, bir sonraki kongreye uzanan dönem içerisinde kuşkusuz giderilecektir. Sonuçta bizim kesintisiz bir politik-örgütsel yaşamımız var ve sorunlarınızla sürekli uğraşmamız bu yaşamın bir parçasıdır. Kongremizin saptadığı sorunlara ilişkin kapsamlı tartışmaları var, bu tartışmalarda ortaya çıkmış belli yaklaşımlar ve sonuçlar var. Bunları partiye taşımak, bunların ışığında politik ve örgütsel sorunlarımıza planlı müdahalelerde bulunmak, bu çerçevede partiyi her alanda güçlendirmek sorumluluğu ile yüzyüzeyiz şimdi. Kuşkusuz bunun gerekleri yerine getirilecektir. Bu böyleyse eğer, kongremizin asgari sınırlar içerisinde kendi işlevini yerine getirdiğini de söyleyebiliriz.

Kongreden yansıyan tartışma ve çözüm üretme düzeyi önemlidir. Bunu hiç de kongremizi onore etmek için söylemiyorum. Sonuçta ben başından itibaren partinin içindeyim, her aşamadaki düzeyin ve birikimin dolaysız tanığıyım. Kıyaslamak kuşkusuz gerekli değil, zira her dönem kendi rolünü oynamıştır, her üst platform kendi açısından ortaya bir düzey koymuştur. Her birinin işlevi ve dolayısıyla başarısı kendine göredir. Burada önemli olan, II. Parti Kongresi'nin de kendi rolünü asgari bir başarı ile yerine getirdiğini açıklıkla saptamaktır.

I. Parti Kongresi bir kuruluş kongresi idi ve bu onun esas misyonunu belirlemişti. Bu kongrede parti programı, tüzüğü, ilkesel yaklaşımları ve temel politikaları ortaya konulmuş, parti ilan edilmiş, böylece dostun düşmanın gözleri önünde yükseklere bir bayrak çekilmişti. Bunlar tarihsel önemde adım ve başarılardır kuşkusuz, ama sözkonusu olan bir kuruluş kongresi olduğu için bu böyledir. Ama biz bir kuruluş kongresinde değil, onu izleyen daha olağan bir kongredeyiz. II. Kongre'nin gündemi farklıdır, zira onun toplandığı evrede partinin sorunu ve ihtiyacı farklıdır. Dolayısıyla ortaya koyacağı performansın anlamı ve kapsamı da farklı olacaktır. Buna, daha en baştan, kongre gündemine ilişkin MK gerekçelendirmesinde de bütün açıklığı ile işaret edilmiştir. II. Kongre bir program ve tüzük kongresi idi, oysa II. Kongre partinin politik ve örgütsel çalışmasının çeşitli sorunları üzerinde yükselecektir, bu anlamda o ifade uygunsa bir taktik ve örgüt kongresi olacaktır, denilmiştir. Politika ve örgüt alanında ciddi yetersizliklerimizin ve bazı zaafiyetlerimizin olduğuna işaret edilmiş, II. Parti Kongresi'nin buna yönelik sorunlar

üzerinde yoğunlaşacak ve bu konularda partinin önünü açacak bir kongre olacağına işaret edilmiştir. *(Bkz. **Partimizin II. Kongre'sinin toplanması üzerine...**, Ekim, Sayı: 249, Aralık 2007 -Red.)*

Kongremiz bunu esası yönünden başarmış bulunmaktadır. II. Kongre iki haftayı aşan (ön çalışması ile üç haftayı bulan) yoğun bir çalışma ile bir dizi konuda değerlendirmelerini yapmış, her bir konuda sözünü söylemiştir. Bundan ötesi bundan sonrasının, asıl olarak pratiğin sorunudur. Demek istiyorum ki bundan böyle sorun, kongre değerlendirmelerini hayata geçirmektir. Sonucu tayin edecek, kongre çalışmasının sonuçlarını ete kemiğe büründürecek olan da budur.

Kongre sonuçları üzerinden partiyi ileriye taşımak sorumluluğu hepimizindir

Kongre gündemini gerekçelendiren temel belgedeki "Taktik kongresi" tanımı bazı bakımlardan yanıltıcı olabilir. Bunun tabii ki temelde bir politika boyutu vardır ve bu temel önemdedir. İlgili metinde de buna işaret edilmektedir. Türkiye'nin zor bir dönemeçten geçmekte olduğu, dünyada 11 Eylül ile başlayan yeni sürecin işimizi her bakımdan daha da zorlaştırdığı, değil Türkiye gibi ülkeler burjuva demokrasisine dayalı batılı ülkelerde bile polis rejimine geçilmekte olduğu, dünyada yeni bir buhranlar ve savaşlar dönemine girildiği vurgulanmakta, tüm bunların, özellikle de Türkiye'yi kuşatan kriz bölgesinin Türkiye'nin iç ve dış politikasına muhtemel etkilerinin önemine işaret edilmektedir. Elbette ki bu açıdan politik değerlendirmeler önemlidir. Olayların gidişatını doğru değerlendirebilmek ve yakın geleceği kestirebilmek, böylece önünü iyi kötü görebilmek sürece doğru hazırlanabilmek bakımından hayati önemdedir ve tüm bunlar da "taktik" kavramı kapsamındadır.

Ama partinin taktiği yalnızca politik süreçlerin doğru anlaşılması ve bu çerçevede politik tutum ve görevlerin isabetle saptanmasına indirgenmemelidir. Programımızı açınız, *"Stratejik ve Taktik İlkeler"* bölümüne bakınız; sendikalara karşı tutum, parlamentoya karşı tutum, devrimci şiddetin ele alınışı, muhalif siyasal akımlara karşı tutum, vb., bunlar hep ilkesel ve pratik yönleriyle taktiğin konusudur. Kongremiz bu açıdan çok geniş bir sorunlar demetini ele almıştır. Sınıf içinde, gençlik içinde, emekçi kadınlar çalışmasında izlenecek yol ve yöntemler, kullanılacak araçlar, alınacak tutumlar vb., vb., üzerine tüm tartışmalarımız partinin taktik hattı kapsamındadır. Bu kapsamda da epeyce konu ele alıp tartıştık, çözümler ve tutumlar saptadık. Önemli olan, bunları süzülmüş sonuçlar olarak kuvvetli bir biçimde sistematize edebilmektir. Nitekim kongre kararları, belki politik değerlendirmeler bölümü hariç, esası yönünden bu formda hazırlanacaktır.

(...)

Biz bir partiyiz, bir tüzüğümüz, görev ve yetkileri tanımlanmış örgütsel kurumlarımız, buna dayalı bir işleyişimiz var. Bu açıdan kongrede açığa çıkmış iradeyi hayata geçirme görev ve sorumluluğu tabii ki en başta yeni seçilmiş bulunan Merkez Komitesi'nindir. Bunu gözden kaçırmamak kaydıyla yine de tüm kongre delegeleri kongre iradesini kongre sonrasında uygulamak konusunda Merkez Komitesi kadar bir sorumlulukla ele almakla yükümlüdürler. Bu açıdan kongremizin bu bileşimini Merkez Komitesinin fiilen genişletilmiş biçimi olarak da düşünmekte bir sakınca yoktur. Bununla sorumluluk hepimizindir, demek istiyorum. Partiyi ortak emeğimizle, inadımızla ve direncimizle buraya kadar getirdik. Şimdi sorunlarıyla uğraşarak daha ileriye götürmek hedefimiz var ve bunu başarmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Yetkiden, konumdan, statüden bağımsız olarak bu böyledir. Bu asla partinin işleyişini ya da kurumlaşmasını boşa çıkaran bir şey değildir, ama işin özüne ilişkindir ve kurumsal işleyişin sağlıklı ve başarılı seyri de işin özünde buna bağlıdır. Partinin hepimizin ortak emeğinin ürünü olduğu duygu ve bilincini partide kökleştirmek gereklidir ve bu sanıldığından da önemlidir. Bu, gerçekten devrimci sınıfın partisi haline gelmekte olduğumuz anlamına gelecektir. (...)

Sınıfla devrimci birleşme ve mezhepçi sol gelenek

Sınıf çalışmamızın çok yönlü sorunlarını değerlendirirken sınıfla devrimci birleşmenin ilkesel ve stratejik önemi üzerinde yeterince

durduk. Kişi olarak bu sorunu çok önemsiyorum; bu Marksizmin alfebesidir fakat yazık ki Türkiye solunun özellikle de devrimci kanadında başından beri ve hala da hiçbir biçimde anlaşılamamıştır. Sayısız grubun ortak kimliğini oluşturan ve hala da ısrarla korunan o halkçı demokratizmin gerisinde tam da bu var. Sol hareketimiz halihazırda sınıf dışıdır ve yaşadığı tüm sorunların temelinde ideolojik zaafiyetle birlikte bu vardır. Kaldı ki bunları birbirinden ayırmanın olanağı da yoktur zaten, zira bunlar aynı gerçeğin teorik ve pratik yönleridir. Halkçı anlayışın pratik sonucu ya küçük-burjuva katmanlara dayanmaktır ya da ifadenin geniş anlamında sınıf dışılıktır. Artık Türkiye'de dayanılabilecek dinamik bir küçük-burjuva katman da kalmadığı için bugünkü sonuç basitçe sınıf dışılıktır ve solda gitgide güçlenen ilkel mezhepçi eğilimlerin temeli de gelinen yerde budur. Devrimci bir çizgide sınıf zeminine oturmanın, devrimci sınıfı temsil edebilir bir parti haline gelebilmenin o büyük tarihsel ve siyasal anlamına ve önemin de ben bunun için döne döne işaret ediyorum. Bu oldu, oldu! Yoksa siyasal mücadele adı altına yapılanlar, mezhepleşmiş küçük grupların sonuçsuz didinmelerinden ve en iyi durumda devletle kısır kalmaya mahkum didişmelerinden öteye geçemeyecektir.

Başlangıçta marksist bir hareketin sınıf hareketiyle birleşememesinin bir mantığı vardır kuşkusuz. Sonuçta bu bir tarihi süreç gerektirir ve bu sürecin ne kadar zaman alacağı içinden geçilmekte olan tarihsel-toplumsal koşullar tarafından belirlenir. Ülke olur, 20. yüzyıla girmekte olan Çarlık Rusyası gibi, 8-10 yıl gibi nispeten kısa sürebilir bu; ülke olur '60'lar sonrası Türkiye gibi, aradan 40 kusür yıl geçer, bu sorun hala da çözülmemiş olarak kalır. Ama sonuçta bu gerçekleşmediği sürece de sınıflar mücadelesinde etkili bir rol oynama şansı olmaz, olamaz. Eğer marksistseniz bu kesin olarak böyledir ve sizin için bunun anlaşılmasında bir güçlük yoktur, zira bu bilimin (daha somut olarak Marksizmin) ve tarihin en temel gerçeğidir.

Lenin'in önemle işaret ettiği gibi burada sorun gerçekte iki yönlüdür; sınıf hareketinden kopuk bir sosyalist hareketin durumu ve akibeti ile sosyalist hareketten kopuk bir sınıf hareketinin durumu ve akibeti ile ilgilidir. Son 40 yılın Türkiye'si bize bu iki yönlü kopukluğun sonuçlarını tüm açıklığı ile sunmaktadır. Bunun için bir yandan sınıf hareketinin durumuna, öte yandan 40 yıldır sosyalizm ve sınıf hareketi adına ortaya çıkmış bulunan geleneksel sol akımların akibetine bakmak yeterlidir. Herşeyin başı soruna ilişkin doğru teorik perspektiftir ve halkçılığın kör ettiği gözlerin onyıllardır işin lafzında değil ama özünde göremediği de budur. Lafızdan öteye bir kavrayış, siyaset sahnesine çıkıldığı andan itibaren sınıf hareketiyle devrimci birleşmeye yönelik bir pratik kararlılık olarak koyar kendini ortaya. Oysa geleneksel hareketimizde olmayan da tam da budur. Bu hareketten devrimci bir kopma olarak ortaya çıkışın ürünü olan TKİP'yi tüm ötekilerden ayıran en temel davranış çizgilerinden biri de budur. Bolşevizm tarihte, sosyalizm ve sınıf hareketinin devrimci birliği sorununu başarıyla çözen ve bunu da başarılı bir devrimle taçlandıran örnek bir harekettir. Fakat bunun hiç de bir rastlantı olmadığını bize, öteki birçok şeyin yanısıra, daha en baştan partiyi sosyalizm ile sınıf hareketinin birliği olarak ele alan sağlam marksist perspektif ve buna eşlik eden kararlı sınıf yönelimi göstermektedir. *Iskra*'nın ilk sayısının başyazısı tam da bu konu eksenine oturmaktadır ve Lenin, net sözlerle, partiyi sosyalizm ve sınıf hareketinin birliği olarak tanımlamış ve bu birleşmeyi sağlayamamış bir sosyalist hareket ile sınıf hareketini bekleyen akibetlere işaret etmiştir. Bu birleşmenin sağlanamadığı Türkiye'de bunun sosyalizm adına hareket eden ve hala da bir biçimde yaşamayı başaran küçük-burjuva akımlara hazırladığı akibet, bozulma, ciddiyetini ve inandırıcılığını yitirme ve dahası tam bir mezhepleşme olmuştur. Bugün devrimci ya da reformist geleneksel küçük-burjuva sol akımların en göze batan özelliği budur, bozulmayla iç içe bir mezhepleşmedir.

Mezhepler döneminin sonu için devrimci sınıf hareketi!

Bu temel önemde sorun partimizde sağlam biçimde kavranmıştır ve onun sınıfla devrimci birleşmeye kilitlenmiş kararlı yöneliminin gerisinde bu kavrayış vardır. Bu

kavrayış ve yönelim TKİP'yi mezhepleşmeden koruyan ve tüm öteki sol akımlardan ayıran temel önemde bir üstünlüktür. Biz bu gerçeğin bilincindeyiz ve bu bilincin belirlediği bir çaba ve davranış içerisindeyiz. Modern burjuva toplumundaki yeri ve bundan kaynaklanan misyonuyla devrimci olan bir sınıfı temsil etmenin sorumluluğu ile davranıyoruz. Sınıf hareketiyle devrimci birleşmeyi sağlayamadığımız sürece hep eksikli, kusurlu ve sorunlu kalacağımız, bu durumda akibetimizin bile bir biçimde belirsiz olacağı bilinciyle hareket ediyoruz.

Sorunu böyle ele alabilme bilinci ve yeteneği, bizi Türkiye solunun mezhep geleneğinden kesin bir biçimde ayırıyor. Biz işçi sınıfının o devrimci kimliğini temsil etmek bilinciyle, iradi çabasıyla hareket ediyoruz. Bu aşamada dengeyi sınıf hareketiyle birleşme iradesi ve kararlılığı, bu kararlığa eşlik eden pratik çaba ve bu çabanın sağladığı ilk kazanımlar ile kuruyoruz. Yarın sınıf hareketiyle asgari bir birleşme başarısı gösterebildiğimiz andan itibaren artık bunu aynı zamanda maddi-toplumsal zemin besleyecek, güvenceye alacak ve böylece işimiz alabildiğine kolaylaşacaktır. Bugün büyük ölçüde iradi bir güçle ve ona eşlik eden pratik yönelimle bu konuda dayanmaya, sınıfın o en iyi devrimci eğilimlerine ve özelliklerine uygun bir siyasal çizgide hareket etmeye, buna uygun bir politik-örgütsel anlayışla, buna dayalı siyasal-moral değerlerle, buna uygun bir siyasal mücadele anlayışı ve ahlakı ile hareket etmeye büyük bir dikkat gösteriyoruz ve bu açıdan mümkün mertebe titiz olmaya çalışıyoruz. Bu sayede mezhep değil parti olabiliyoruz. Sınıf partisi ruhu ve bilinciyle davranabiliyoruz.

TKİP, kurulu düzene karşı mücadele eden her devrimci akımı destekler, der örneğin programımız. Bu hükmün *Komünist Manifesto*'dan beri marksist parti programının değişmez maddesi olması kuşkusuz nedensiz değildir. Bu, işçi sınıfının tam da o öncü sınıf konumundan gelen kucaklayıcı devrimciliğinin bir ifadesi ve yansımasıdır. Proletaryanın öncü devrimci bir sınıf olarak kendi dışındaki ilerici-devrimci güçleri toparlamak, birleştirmek ve seferber etmek gibi bir sorumluluğu vardır. Bu çerçevede onları kucaklamak, onlara kendi demokrasisi içinde gereğince yer açmak sorumluluğu vardır. Yayınlarımızın davranış çizgisi de doğal olarak bu doğrultudadır, kucaklayıcı yayın politikamızın gerisinde belirgin bir sınıf mantığı ve tutumu vardır. Bu bir sınıfın kültürüdür ve böyle olabilmek durumundadır. Bu kültüre aykırı esaslı davranışlar gördüğünüz her durumda işte mezhepler diyebilmelisiniz.

Küçük-burjuva mezhepler, sosyalizmin tarihinde işçi sınıfıyla sosyalizmin henüz birleşmediği dönemlerin ürünüdürler. Marks ve Engels'in I. Enternasyonal'in tarihi üzerine değerlendirmelerini okuyunuz; burada sosyalizm adına ortaya çıkan küçük-burjuva mezhepler ile sınıf hareketinin gelişmemişliği (dolayısıyla devrimci sosyalist hareketle birleşememişliği) arasında kopmaz bir bağ kurulur. Bu gelişmemişlik sürdüğü sürece sosyalizm iddialı sol mezheplere geniş bir yaşam alanı açılır. Gelişmemişlik sınıf hareketi ile devrimci sosyalizmin buluşamamasının öteki yüzünden başka bir şey değildir. Ne zamanki bu birleşme sağlanır, işte o zaman mezhepler döneminin de ölüm çanı çalar.

Küçük-burjuva mezhepler dönemi tarihsel olarak sosyalist eğilimlerin henüz sınıf dışı kaldığı bir evreyi işaretler. Sosyalizmle sınıf hareketinin tarihi devrimci birleşmesinin henüz gerçekleşmediği bir dönemin ürünüdürler bu türden oluşumlar. Kuşkusuz bu birleşmenin başarılamadığı bir durum kendi başına bir partiyi mezhep yapmaz, ama bu yönelimin gereklerini unutursa, sonuçta kaçınılmaz olarak bir mezhep haline gelir ve yozlaşır. Biz işte, sınıfla birleşme tarihi sürecine, devrimci sınıf yönelimi sorununa esaslı bir biçimde yüklenme meselesine de mutlak bir biçimde buradan bakabilmeliyiz. Bunun bir sınıfsal kimlik, bir sınıfsal kültür meselesi olduğunu unutmamalıyız, partimizin farklılığını buradan da görebilmeliyiz. Sosyalist devrim stratejisi ya da şu veya bu başka siyasal değerlendirmeden değil, işte tam da teorik ve ilkesel temellere dayalı bu sınıfsal kimlik sorunundan giderek anlayabilmeli ve yerli yerine oturtabilmeliyiz.

Mezhep değil sınıfın devrimci partisi!

Hareketimizin 20. Yılındayız ve ardından partimizin 10. Yılı gelecek. Bu iki anlamlı

vesileyi, özellikle de partinin 10. Yıl'ını, TKİP'nin Türkiye sol hareketi içindeki çok özel yerini parti militanlarına ve sempatizan çeperine derinlikli bir biçimde kavratabilmenin bir önemli olanağı olarak değerlendirebilmeliyiz. Biz tümüyle başka bir yerde durmaktayız, zira biz gelenekselleşmiş olandan devrimci bir kopuş hareketiyiz. Büyük bir yenilginin, Türkiye'nin '60'lı ve '70'li yıllarına damgasını vuran küçük-burjuva siyasal hareketin kolay yenilgisinin dersleri üzerinde şekillenen, onunla hesaplaşmanın ürünü olan bir hareketiz. Farkımız buradan gelmektedir, sırrımız buradadır, bugün buraya ulaşmamızın anlamı ve açıklaması da buradadır. Herkes elindekini tüketirken, biz eğer elde olmayanı var edebilmiş, bir siyasal-örgütsel varlık kazanabilmişsek, hayli güçten düşmüş durumdaki devrimci hareket içinde belirgin bir yere oturabilmişsek, bunu tam da bu köklü ideolojik-politik hesaplaşmaya borçluyuz. Ve bu öyle bir hesaplaşma olmuştur ki, sonuçta bizi bugün bir mezhep gibi değil de devrimci bir sınıf partisi gibi davranabilme bilincine ve kültürüne de ulaştırabilmiştir. Bu en büyük kazanımdır. Şu veya bu konudaki görüşlerden, devrim stratejisine ilişkin, demokrasi ya da bağımsızlık sorununa ilişkin şu veya bu değerlendirmeden tümüyle ayrı olarak, devrimci sınıf sorumluluğu, o sorumluluğa, o kültüre, o anlayışa, o bakışa dayalı bir parti olmaya çalışmak, bu yönelimdeki kararlılıktan şaşmamak bizim en büyük kazanımımız olmuştur.

Ümit yoldaşın bizdeki ilk yazısı "Parti mi, sekt mi?" başlığı taşımaktadır. Başlık bile kendisini yeterince anlatıyor, hiç de içeriğini sormak gerekmiyor. İçeriği zayıftır, eksiktir, bu önemli değil! Zira sorunun özü daha başlıkta özetlenmiş, vurucu biçimde ortaya konulmuştur. Parti mi, sekt mi? Yani parti olarak gelişip serpilmek mi, yoksa geleneksel akımlarda yaşanageldiği gibi yeni bir mezhep olarak kısırlaşıp yozlaşmak mı? Sorunun özü, esası ve dolayısıyla tayin edici yanı budur. Parti mi olunacaktır, yoksa yeni bir mezhep olarak mı kalınacaktır? Genç bir yoldaş erken bir tarihte sorunun kritik bir noktasına, ifade uygunsa bam telini anlamlı bir biçimde işaret etmektedir ve bu gerçekten harika bir şeydir.

Devrimci sınıf partisi olarak gelişmek, sınıf bakışaçısı ve o sınıf eksenine oturma gayretinden ayrı asla gerçekleşemez. Marksist ve dolayısıyla materyalist iseniz, bunun başka bir yolu yoktur. Mezhepçilik en belirgin özelliği ile sınıf dışılıktır, mezhepçi kimliği üreten ve geliştiren maddi gerçeklik tam da budur. Partileşmek sınıfın devrimci dünya görüşüyle, ideolojisiyle donanmak ve pratikte sınıfla devrimci birleşmeyi hedefleyen bir siyasal çalışmanın içinde olmak demektir. Bu hiçbir biçimde sizi genel siyasal yaşamdan koparmaz, ona bir sınıfsal konum ve güç üzerinden katılma irade ve yöneliminizi gösterir yalnızca. Bizi zamanında, daha o ilk kopuş aşamasında, işçicilikle suçlayanlara verdiğimiz yanıt hatırlardadır. Onlara demagojik değilse eğer cahilce bir tartışma yapmakta olduklarını hatırlatmış ve şunları söylemiştik: Biz işçi sınıfına, işçi sınıfının ufkunu kendisiyle ve kendi dar sınıf çıkarları ile sınırlamak için gitmiyoruz; tam tersine, biz işçi sınıfına bu sınıfın ufkunu genel toplumsal-siyasal sorunlara çekebilmek için, işçi sınıfını genel toplumsal çatışmada etkin bir taraf, giderek devrimci öncü bir taraf haline getirebilmek, böylece devrimci siyasal mücadeleyi sınıflar düzlemine çekmek için gidiyoruz. Siyasal mücadele sınıflar düzlemi üzerinden ele alınmadığı ve bunun gereklerine uygun bir yönelim içinde olunmadığı sürece, siyasal mücadele adı altında ancak "öncü savaş" verilebilinir. Kelimenin genel politik anlamında söylüyorum, hiç da dar anlamda askeri bir savaşı kasdetmiyorum bununla. Nitekim sol mezheplerin devletle o kronikleşmiş kısır atışması bunun ifadesidir ve yazık ki gelinen yerde devletin buna artık öyle fazlaca aldırdığı da yoktur.

Temel ilkeler ve stratejik çizgi günlük çabayı belirlemelidir

Genel doğruları, ama gündelik gidişatın genel rotasını oluşturan genel doğruları vurgulamayı çok önemsiyorum, parti olarak da bunu sürdürmek durumunadayız. Zira bugünün Türkiye'sinde bu bakışaçısını yakalamış tek partiyiz. Böyle bir bakışaçısına sahip hiçbir parti, hiçbir örgüt yok bugünün Türkiye'sinde. Biz en başından itibaren samimi bir inanç ve kararlı bir yönelim olarak bu yolda yürümeye çalışıyoruz, hala da o yolda yürüyoruz. Bunu temsil eden tek

partiyiz. Bu nedenle bu üstünlüğümüzü titizlikle korumalıyız, bu omuzlarımızda anlamı ve önemi bizi aşan bir sorumluluk olarak durmaktadır. Kadrolarımızın bunu daha derinlemesine bir biçimde bilince çıkarması gerekiyor, oysa halihazırda bu hiç de istenen düzeyde değildir.

Partinin mevcut durumuna, önündeki acil ve çözüm bekleyen sorunlara bakarken bile bunu temel stratejik hedefleri ve öncelikleri üzerinden yapabilmeliyiz (7. Yıl değerlendirmesi yakın dönemden buna olumlu bir örnektir). Partinin ifade uygunsa stratejik yol haritasını hep göz önünde tutmalı ve gelişme sürecimizin tüm sorunlarına buradan bakmalı, ideolojik cephede, sınıf cephesinde ve ihtilalci örgüt cephesinde durum nedir diye sorarken yanıtları bu genel yol haritası ışığında ela almalı ve irdelemeliyiz. İşte geleceği gözeterek, onu bir an bile gözden kaçırmayarak, güne yüklenmek dediğimiz şey budur. Güne yüklenerek geleceğe hazırlanmak diyoruz buna ve burada vurgu gelecek üzeridedir, güne yüklenmek tam da geleceğe başarılı bir hazırlık içindir.

Bolşevizmin deneyimlerinin en öğretici yanlarından birisi de budur. Yani nihai hedefi hiçbir biçimde, bir an olsun gözden kaçırmadan, tam tersine öteki herşeyi buna tabi kılarak güne etkin bir biçimde yüklenmek, güncel olanaklardan ve fırsatlarından en iyi bir biçimde yararlanmak, güncel görevlerin çözümüne en büyük bir irade gücüyle yüklenebilmektir, bu deneyimin özü. Bizim yapmaya çalıştığımız da budur. Biz genel doğrularımızı hiç de günlük sorunlarımızı örtmek ya da hafifsemek için yineliyor değiliz. Partimizin halihazırda böyle bir zaafı yoktur. Bu açıdan kendimizi, partimizi elbette sürekli denetleyelim, günün görevlerini önemsizleştirebilen eğilimlerle mücade edelim. Fakat bunu yaparken, partinin sorunu bütünsel bir bakışaçısıyla, yani gelecek ve gün, temel stratejik doğrultu ve bu çerçevede günün acil görevleri bakışaçısıyla ele almak titizliğini de sürdürelim. Aslolan budur, bu doğru devrimci bütünselliktir.

Bu aslında devrimci teoride strateji-taktik bütünlüğü denilen temel ilkesel sorunun ta kendisidir. Strateji bir doğrultu ortaya koyar, bir yol haritası verir, bir gelecek ufku sunar. Ama sizin buna hizmet eden taktiğiniz yoksa, sonuçta o boş bir laf olarak kalır. Belirsiz bir geleceğin ardında soyut hedefler olarak kalmaktan öteye gidemez. Saptadığınız devrimci stratejiye başarılı devrimci taktiklerle ulaşabilirsiniz ancak. Ama devrimci stratejiye tabî olan, ona hizmet eden taktiklerle, yoksa saptanmış devrimci stratejiden kopuk taktiklerle değil. Türkiye sol hareketinin en temel zaaflarından biri de işte budur. Ama oportünizm de tamı tamına budur. İlkesel çerçeveyi, stratejik amacı kaybederek güç kazanmak adı altında güne yüklenmektir, ne pahasına olursa olsun güç edinmek peşinde koşmaktır. Ama parlamentarizm, ama "ortak aday", ama her türden türden iç bulanadırıcı ilkesizlik ve fırsatçılık vb... Oysa eğer gündelik politika ve taktiğiniz stratejik hedefleriniz ışığında belirlenmiyor ve ona hizmet etmiyorsa, taktiğiniz dört dörtlük bir oportünizm örneğidir.

Devrimci taktik, devrimci stratejiye hizmet eden, onun ışığında belirlenmiş, onunla bağı kurularak, onun gerekleri bir nebze olsun unutulmayarak kurulmuş taktik demektir. Bu açıdan politikada yetersizliklerimiz, pratik çalışmada kusurlarımız kuşkusuz tartışılabilir. Ama güne temel perspektifler, taktiğe stratejinin ışığında bakmadığımız hiçbir biçimde söylenemez. Bu da partimizin temel önemde bir başka üstünlüğüdür. Biz bu bakışı, bu bilinci 10. Yılı vesile ederek parti içerisinde yerleştirmeyi başarabilirsek, böylece partinin ideolojik kimliğini kadrolar şahsında daha sağlam bir temele kavuşturmuş oluruz. Parti kadrolarımızın bilinci ve kavrayışı işte o zaman partimizin en büyük kazanımı ve geleceğe sağlamca yürüyebilmesinin güvencesi haline gelir.

Bugün parti kadrolarımızda bu bilincin yeterli düzeyde olduğunu söylemek çok zor, zira insanlarımızın birçoğu ciddi, sistemli ve derinlemesine bir eğitimden halen yoksundur. Bu partiye güvenmekte, ona içtenlikle inanmakta ve güvenle bağlanmaktadırlar. Bu partinin doğru bir çizgide durduğunu bilmekte, sağlam bir konumda bulunduğunu bir çok belirtiden hareketle görmekte, en azından hissetmektedirler. Ama onun ideolojik mantığını yeterli bir açıklık ve derinlikte henüz kavramamaktadırlar. Bu çerçevede sistemli ve sürekli bir ideolojik eğitim meselesini mutlak biçimde önemsemeli, bunu partide planlı yürütülen bir iş haline getirmeliyiz.

Devrimci örgüt yaşamsaldır!

Devrimci örgüt, düzenin icazet sınırları dışında, illegal temellere dayalı ihtilalci bir sınıf örgütü sorunu üzerinde de kısaca durmak istiyorum. Bu bir bakıma bu kongrenin en önemli ve öncelikli gündemi idi. Nitekim en geniş zamanı, iki tam günü bu konuya ayırdık. Bununla da kalmayıp öteki gündemleri ele alırken de döne döne örgüt sorunuyla bağlantıları üzerinde durduk. Bu kuşkusuz boşuna değil. İhtilalci temellere dayalı devrimci örgüt sorunu bugünün Türkiye'sinin en önemli devrimci ihtiyacıdır ve partimizin de halen en öncelikli sorun alanıdır.

Gerek 1990'ların ortasından son 10-12 yılı, gerekse iki kongre arası dönemi değerlendirirken yaptığımız en önemli saptama, devrimci hareketin toplamında devrimci örgüt sorununda belirgin bir zaafiyetin doğduğu idi. Son onyıllık dönemin toplamında devlet çeşitli biçimler içinde bu sorunun üzerine gitti. İlk yılları kapsayan yoğun örgüt operasyonları ile ardından onları tamamlayan hücre saldırısı bunun ifadesiydi. Amaç yeraltına dayalı devrimci örgütsel yapıların, giderek buna dayalı ruh ve geleneklerin tasfiyesi idi. Bunda önemli bir başarı elde edildiğini yüreklilikle kabul etmeliyiz. Bu yüreklilik gösterilmeden sorunun üzerine ciddiyetle gidilemez, öncelikle bunun altını çizmek gerekir. Oysa geleneksel küçük-burjuva akımlar halen bu netameli gerçeğe pek dokunmaksızın işleri götürmeye çalışıyorlar, bu alanda doğmuş bulunan belirgin zaafiyet açıkça tanımlanmadan ve özel bir iradi çabayla üstüne gidilmeden devrimcilik adına hiçbir yere gidilemeyeceğini de bilmezlikten gelerek. Bu nesnel bir sonuç olarak doğmuş bulunan tasfiye durumunun giderek bilinçlerde ve ruhhalinde de kendini üretmesinden, fiili tasfiye durumuna teslimiyetten, giderek bunun kendini tasfiyecilik olarak göstermesinden başka bir şey değildir.

Parti olarak kesin ve etkin bir tutumla bunun karşısına dikilmeliyiz ve bunu da öncelikle kendi pratiğimiz üzerinden göstermeliyiz. İllegal örgütümüzü güçlendirmeli, pekiştirmeli, özellikle profesyonelleştirmeli ve elbette amaca ve ihtiyaca uygun biçimde yaymalıyız. Buna ilişkin hemen tüm sorunlar kongrede tartışılmış bulunuyor, şimdi sorun kongrenin sözünü, kongrenin bu konuda ortaya koyduğu iradeyi pratiğe taşımaktır ve bunun hakkını vermek tüm partinin, evet tüm alanları ve kesimleriyle bütün bir partinin görevidir. Kongre sonrasında bu sorun üzerinde sistemli bir biçimde durulmalı, tüm parti buna ilişkin sorunlarla ilgilenmeli, parti basını bu konuya ilişkin sorunların çeşitli yönleri ve boyutları üzerinde aralıksız olarak durmalıdır. Bu arada partinin ihtilalci bir yeraltı örgütü sorununa ilişkin bugüne kadarki birikimi ve deneyimi üzerinde durulmalı, buna ilişkin başlıca metinler de yeniden incelenebilmelidir.

İllegal temellere dayalı sağlam bir örgütsel yapılanma ve çalışma, legalitenin etkin ve amaca uygun bir kullanımından ayrı düşünülemez. Bu ikisi birbirine kopmaz bir biçimde bağlıdır, her biri ötekinin varlık nedeni, güvencesi, olmazsa olmaz koşuludur. Fakat konuya ilişkin temel metinlerimizde üzerinde önemle durulduğu gibi, bu bize bu ilişkide illegalitenin temel ve stratejik, oysa legalitenin istismarının tabi ve taktik bir sorun olduğunu da hiçbir biçimde unutturmamalıdır. İlkesel ve ideolojik açıdan sorunun en can alıcı noktası burada gizlidir. Bu, devrimci örgüt sorununda tasfiyecilik ile devrimciliği ayıran temel önemde bir ayrım noktasıdır. Bunun üzerinde geçmiş belgelerimizde yeterince durulmuştur, bu nedenle burada buna yalnızca atıfta bulunmak yeterlidir. *(Bu konuda öncelikle, EKİM 1. Genel Konferansı'nın* ***Parti: Proletaryanın Devrimci Öncüsü*** *başlıklı temel metni, EKİM 3. Genel Konferansı'nın konuya ilişkin* ***İllegal Örgüt Legal Çalışma*** *başlıklı metni ve elbetteki Parti Kuruluş Kongresi'nin konuya ilişkin değerlendirmeleri anılabilir...).*

Konunun bir başka yönü örgüt sorununun sınıfsal boyutudur. Devrimci örgütü proleter sınıf zeminine oturtmak, bu zeminde geliştirmek ve güçlendirmek, proleter kitle bağları ile çevrelemek ve elbette tüm bunların bir parçası olarak partinin kadro bileşimini proleterleştirmektir. Bu kadarını hatırlatmak yeterlidir. Zira gerisi hem kongrede ayrıntılı olarak tartışılmıştır, hem de devrimci sınıf ekseni üzerinden parti mi mezhep mi üzerine söylenen herşey sonuçta bu alandaki sorunlara ve görevlere çıkmaktadır. 7. Yıl Değerlendirmesi, tüm büyük kentlerde ve partinin tüm temel çalışma alanlarında sınıf

çalışmasına kilitlenmek sorunu üzerinde durmuş ve ardından bunu örgüt sorununa bağlamıştır. Kongre buna ilişkin değerlendirmeleri ve uyarıları onaylamış durumdadır. Bir kez daha sorun artık bir uygulama ve elbetteki uygulamaya dair sorunları parti basınında sistemli bir biçimde irdeleme, tartışma, eleştirme, geliştirme, deneyimleri özetleme vb. sorunudur.

Devrimci kimlik, devrimci militan kadrolar...

Teori, program ve taktik anlamında devrimci ideolojik çizgi, devrimci örgüt ve nihayet devrimci sınıf ekseni, bu üçünün organik birliği ve bütünlüğü, bize adına gerçekten yaraşır devrimci bir sınıf partisini tüm temel boyutlarıyla verir. Bunlar başından itibaren parti sorununa yaklaşımımızın da temel unsurları olarak ortaya konulmuşlardır. Her biriyle bağlantılı daha alt öğeler de vardır kuşkusuz, ama belirleyici olan bu temel esaslardır ve tüm ötekiler bunların doğal uzantılarıdır. Bunlar varsa partinin devrimci kimliği güvence altındadır. Bunlardan birinden biri zayıfsa ya da aksıyorsa, partinin devrimci sınıfsal kimliğinde ya yetersizlik ya da daha da kötüsü zaaf var demektir.

Bu genel vurguları yine de sözü bu dönem için daha özel olan bir noktaya bağlamak için yapıyorum. Bu, devrimci kimlik sorunudur ve daha özel anlamda kadroları ilgilendirmektedir. Çok yönlü devrimci kadroların yetiştirilmesi, partimizin özellikle bu dönem çubuk bükmesi gereken temel önemde bir sorun ve ihtiyaçtır. Partinin çizgisi, örgütü, değerleri ve sınıfla devrimci temellerde birleşmeye dayalı çalışma pratiği, devrimci kadronun içinde gelişip serpileceği genel zemindir. Ama bu bunun kendiliğinden olacağı, bunların sağlam ve çok yönlü ihtilalci kadroların yetişmesi için gerekli tüm koşulları kendiliğinden sağladığı anlamına gelmez. Evet, bunlar temel, olmazsa olmaz koşullardır. Fakat bu zemin üzerinde çok yönlü ihtilalci kimliğe sahip örgüt kadroları yetiştirmek yine de özel bir iştir ve parti bunun üzerinde daha bir titizlikle durmalıdır. Bugünün tarihi ortamında ve günümüz Türkiye'sinde bu özellikle önemli bir konudur. Kadrosal durumumuza daha yakından bakıldığında, bu alandaki çok ciddi sorunları görmemek gerçeğe gözlerini kapamak demektir. Ne iyi ki kongremiz bu konuda da gerekli yürekliliği göstermiş, bu alanda sorunlarımızı çok yönlü olarak saptamıştır.

Partide ihtilalci kimliği tüm kadro ve militanlar şahsında geliştirip güçlendirmek meselesine şu dönem çok özel bir biçimde vurgu yapılmalıdır. Sınıf mücadelesinin geri düzeyi, bu geri düzeye uygun politik ve örgütsel tarz, bilinçlerde değilse bile gerçek kimliklerde ve elbette pratiklerde bu yanın zayıflaması sonucunu kendiliğinden yaratıyor, bunu unutmamalıyız. Somut deneyimlerimizin de gösterdiği gibi bazı insanlar ideolojik platformunuzu ve genel yöneliminizi içtenlikle onaylıyorlar ve belli bir heyecanla saflarınıza katılıyorlar. Belli görevler üstlenip zamanla bir yerlere de geliyorlar. Ama bir bakıyorsunuz, içlerinden bazıları adeta çürük bir elmanın daldan düşmesi misali mücadelenin dışına ya da gerisine düşüyorlar. Yaşanan örneklere daha yakından ve somut olarak bakarsanız, bunda şaşırtıcı bir yan olmadığını görürsünüz. Zira bu insanlar devrimci pratiğin ve ihtilalci örgüt yaşamının çok yönlü ve zorlu sınavlarından geçip bunun içinde yoğrulmuş olmuyorlar. Dönem bu türden bir çok yönlü eğitim ve yoğrulma için yazık ki yeterince zengin ve yoğun imkanlar sunmuyor. Böyle olsa, kadrolar böyle bir pratiğin içinde kendilerini bulurlar, serpilip gelişirler, güçlenip çelikleşirler, ya da bunu başaramadıkları ölçüde aynı zor koşullar tarafından hızla elenirler. Ama halen bu açıdan genel koşullar yeterince elverişli değil ve parti kadro politikasında bu gerçeği hesaba katmalı, bunun gerektirdiği bir dikkat ve titizlik içinde olmalıdır. Gerçek manada ihtilalci, kendini tümüyle davaya adayan, dövüşmesini ve direnmesini bilen kadro sorununu çok daha fazla önemsemelidir.

Devrimci misyon bilinci

Son bir noktayı ekleyerek bitirmek istiyorum. 20. Yılı ve ardından 10. Yılı aynı zamanda geçmiş kuşaklara karşı politik ve manevi borcumuzun bilince çıkarıldığı, bu açıdan parti misyonunun daha derinden kavrandığı bir vesile olarak da ele alalım. Bu ülkede devrim ve sosyalizm davası uğruna gerçekten çok büyük emekler verildi, çok ağır bedeller ödendi. Özellikle de son 40 yıldan

beri ve halen. İşte son büyük zindan direnişini tartıştık, 120'yi aşkın devrimciyi yitirdik bu mücadelede, sayısız insan sakat kaldı. Çok sayıda samimi ve heyecanlı genç insan herşeyi bir yana bırakarak devrimci siyasal yaşama katılıyor. Bu devrim için, sosyalizm davası için yapılıyor. Birbirini izleyen kuşakları bulan bu kadar büyük bir fedakarlığın karşılığı devrim adına mücadelenin süreklileşmesi ve ilerletilmesi olmalıdır.

Geleneksel sol hareketin tablosu ve gidişatı ortadadır, perspektifleri, çizgileri, kültürleri, değerleri ortadadır. Gelinen yerde değil geçmiş ve gelecek kuşaklar için, kendi adlarına ve kendi sınırları içinde bile yapabilecekleri çok az şey vardır. Bunlar artık kendi içinde amaçlaşmış, bu açıdan devrim amacından sapmış hareketlerdir de. Ne yapıp edip kendini kendi dar dünyası içinde yaşatmak kaygısı giderek bunların siyasal yaşamını belirler hale geliyor. O coşkulu devrim yapma iradesi çoktan kırılmıştır. Devrimin teorik, stratejik ve taktik sorunlarını coşkuyla ve tutkuyla ele almak dönemi geride kalmıştır. Eski programlar ya da devrim anlayışları çöktüğü halde ve sürüp giden tüm belirsizliğe rağmen devrim teorisi ve stratejisi üzerine dişe dokunur herhangi bir inceleme ya da tartışmaya rastlanmamaktadır artık. Taktik ya da politika adı altında, gündelik görevlere temel ilkeler ışığında yaklaşmak hassasiyeti çoktan bir yana bırakılmıştır. İhtilalci örgüt iradesi zaafa uğratılmıştır. Bunları da kongre gündeminde tartıştık, bu açıdan sol hareket büyük bir kırılma yaşamıştır. Bu konuda çok gerçekçi olmak ve partimizin omuzlarındaki sorumluluğa buradan da bakmak gerekir.

Herşeye rağmen belli gruplar bir biçimde direnmekte, ayakta kalmaya çalışmaktadırlar. Ama bunların sayısı alabildiğine azalmıştır, bunların iradesi önemli ölçüde zaafa uğramıştır. Giderek bu zaafiyet başka bünyelere, başka çevrelere de sirayet etmektedir. Gönül ister ki Türkiye'deki sosyal-siyasal ortamı devrimci doğrultuda değiştiren gelişmeler olabilsin, bu bu hareketlere yeni bir moral güç kazandırsın, ayakta kalmalarını ve yeniden toparlanmalarını kolaylaştırsın. Fakat durum halen iç açıcı değildir, ne yazık ki.

Bugünkü tablo büyük ölçüde budur. Sorumluluklarımızı bu bilinçle kavramak durumundayız. Partimize özel misyonlar yakıştırma heveslisi değilim, ama Türkiye sol hareketinin 40 yıllık süreçlerini ve bugünkü gerçeğini az çok bilen bir devrimci olarak, bu işin partimizin omuzlarına bir biçimde kaldığını açıklıkla görebiliyorum, bu düşünceyi içtenlikle taşıyorum. Eğer bunun bilincine varır, bunun gerektirdiği iradeyi gösterir, yolunu yürür, önünü açarsa, bu gerçekten geçmiş kuşakların o maddi ve manevi fedakarlığının güvenceye alınması olacaktır. Bunu böyle görüyor, buna böyle inanıyorum.

Parti olarak sorumluluklarımıza buradan bakalım. Şu anki güçsüzlüğümüz cesaret kırıcı olmamalıdır. Önemli olan bayrağı yükseklerde tutabilmektir. Bayrak yükseklerde tutulursa, eğer bu toplumun derinliklerinde de çözümsüz sorunların, uzlaşmaz çelişkilerin yarattığı kökleri derinlerde bir sosyal gerilim varsa, bu temelde kendini dayatan bir devrimci toplumsal değişim ihtiyacı varsa, bugünkü gericilik atmosferi gün gelecek geride kalacaktır. Yeter ki biz bu arada soluğumuzu tutabilelim ve onu uzun dönemli olarak kullanmasını bilebilelim, devrim mücadelesini bir maratoncunun dayanaklılığı ile sürdürebilelim.

Biz devrimci bir partiyiz. Bir ciddiyetimiz ve samimiyetimiz var. Ciddiyetimizi ve samimiyetimizi korduğumuz sürece, marksist bakışaçımızı koruyup yöntemimize bağlı kaldığımız sürece, teorik cephede, siyasal cephede, ihtilalci kimlik cephesinde, sınıf cephesinde, örgüt cephesinde sağlam durduğumuz sürece ayakta kalırız ve gün gelir rolümüzü oynar, devrimci misyonumuzun hakkını veririz.

Sorunu buradan kavrarsak, gündelik bir sürü ufak tefek şey anlamını yitirir; gündelik güçlükler, gündelik sorunlar ve yetersizlikler abartılı anlamını yitirir. Bu tür sorunlar bizim için yıldırıcı, umut ve cesaret kırıcı şeyler olmaktan çıkar, pekala çözülüp geride bırakılacak sıradan sorunlar olarak bir başka anlam kazanırlar. Sonuçta bir bakışaçısı sorunundan sözediyorum, sorunları doğru bir bakışaçısıyla kavrayabilmekten sözediyorum.

Hepimize büyük sorumluluklar düşüyor... Ben süreçten güçlü çıkacağımıza ve geleceği başarıyla kucaklayacağımıza büyük bir içtenlikle inanıyorum...

Devrimci inisiyatif ve yaratıcılık üzerine

Tarih boyunca ezen sınıflarla ezilen sınıflar arasındaki mücadele hep eşitsizler arası mücadele olarak süregeldi. Emekçilerin mücadelesi büyük sıkıntılar ve zorluklar içinde gelişti. En küçük bir devrimci mevzinin dişle tırnakla kazanıldığı ülkelerde mücadele araçları kitlelerin olağanüstü özverileri, sınırsız enerji ve çabalarıyla yaratıldı. Emperyalizmin ekonomik gücüyle, silahları-ordularıyla, teknolojisi ve kukla rejimleriyle halkları abluka altına aldığı bir dünyada, emekçi kitlelerin özverili ve yaratıcı çabalarına dayanmadan zaferler elde etmek mümkün değildir. Güçsüz bir halkın güçlü bir düşmana karşı mücadelede sınırsız yaratıcılığı ve fedakarlığı, devrimcilerin en temel silahı olmuştur.

Çarlık rejiminin zor koşullarında örgütlenen Lenin'in Bolşevik Partisi, çok sayıda yayınları, teknik araçları ve kadrolarıyla ülkeye ağ gibi yayılmıştı. Ve bu partiyi ayakta tutma noktasında yoksulluktan kırılan işçilerin birkaç kapiklik parti aidatları son derece önemliydi. Tarih kitapları, ABD askeri teknolojisinin yüzlerce kez yok etme gücüne rağmen, Vietnam halkı önünde diz çöktüğünden pek söz etmez. Oysa Vietnam zaferi, dişini tırnağına takarak savaşan, bombalardan korunmak için bütün bir şehri yeraltına taşıyan fedakârlıkların, yıllarca sarf edilen ve akıllara durgunluk veren çabaların, yaratıcılıkların sonucu kazanılmıştır.

Fazla uzağa gitmek de gerekmiyor. Bu ülkedeki komünistler, bugünkü partili düzeyi, son derece kısır bir tarihsel dönemde, olanaksızlıklar içinde ve sınırlı sayıda insanla adeta yoktan var ettiler. Bu elbette kolay elde edilmedi. Büyük çabalar ve emeklerle kazanılabildi. Zira Marx, Engels ve Lenin'in yolundan yürüyen komünistler, yapılamayanlar için "nesnel" nedenleri sıralayan ya da bin bir çeşit mazeret üreterek iş yapmaktan kaçınan, görevlerinin üstünden atlayan insanlar değil, tam tersine her tür zorluk ve engeli aşmaya çalışan, nesnelliğe teslim olmadan olmazı olur yapan, sabırlı-inatçı ve nihayet yaratıcı bir çaba sergileyerek, partili düzeye ulaşmayı başarabilmişlerdir. Şimdi bu düzeyi daha ileriye taşıma görev ve sorumluluğu ile yüzyüzeyiz.

Kollektif örgütlü çalışma, yaratıcılık ve inisiyatif

Devrimci faaliyette sonuç alınabilmesi, öncelikle birbiriyle yakından ilişkili iki konuya bağlıdır. Birincisi, tüm bireysel çalışmaları ortak hedefe yönelten kolektif örgütlü çalışmadır. İkincisi ise, kolektif örgütlü çalışmayı tamamlayan, onu durgun, mekanik ve tekdüze bir çalışma olmaktan kurtararak, her somut duruma göre zenginleştiren, geliştiren ve yeni açılımlara kavuşturan yaratıcılığa ve devrimci inisiyatife dayalı çalışmadır. Bu uyumlu bileşim olmadan yürütülecek bir devrimci çalışmadan istenen verim ve sonucun alınması çok zor olacaktır.

Kolektif örgütlü çalışmanın gerektirdiği disiplin ile devrimci yaratıcı inisiyatif karşı karşıya konulamaz. Bir komünist, taşıdığı sorumluluk ve devrime olan inancıyla her somut durumda doğruyu arayan, belli kalıplarla kendini sınırlamayan insandır. Önemli olan, sonucu nasıl olursa olsun bize söyleneni yapmak değil, mücadeleye katkıda bulunacak, bizi ileriye taşıyacak bir faaliyeti örgütleyebilmektir.

Bugünkü yetersizliğimizin bir nedeni kolektif örgütlü çalışmayı sürdürmede gösterdiğimiz zayıflık ise, diğer önemli neden de yaratıcı ve inisiyatifli çalışma konusundaki zayıflıktır. Dolayısıyla devrimci çalışmanın bu yönüne giderek daha fazla önem verilmesi

gerekiyor.

Dünyada sayısız devrim işçilerin, emekçilerin ve devrimci militanların inanç, azim, kararlılık ve yaratıcılıklarıyla gerçekleşti. İster zaferle sonuçlanmış olsun ister yenilgiyle, her devrimci eylem yeni dersler ve deneyimler bıraktı geriye. Hepsinin ortak amacı yeni bir dünya yaratmaktı. Bütün bu mücadelelerin içinden sayısız proleter kahramanlar ve örnek devrimci militanlar çıktı. Hangi devrimi, hangi devrimci eylemi incelersek inceleyelim, hepsinde ilk göreceğimiz şey, her birinin çok sayıda devrimci militanın ve emekçi kitlelerin emekleriyle gerçekleştiği olacaktır.

Bunun yanısıra her büyük devrimde ya da devrimci eylemde adını anmadan geçemediğimiz önemli devrimci kişiler de vardır. Devrim ya da devrimci eylem kitlelerin eseri olmuştur. Ama onun, neredeyse bütün yeni ve olumlu özelliklerini kendi eylemine yansıtan, bu yönüyle öne çıkan örnek devrimciler ve önderler, belirgin bir şekilde önümüzde dururlar.

Buradan çıkarmamız gereken iki önemli sonuç var. Bunlardan birincisi, örnek devrimci militanların ve önemli devrimci derslerin, daima devrimci mücadeleler tarafından yaratıldığıdır. Diğeri ise, devrimci kadroların, kendi görevlerini yerine getirebilmeleri ve sağlıklı bir komünist gelişime sahip olabilmeleri için, hem devrimci deneyi ve derslerden ustaca yararlanabilmeleri, hem de örnek devrimci ve önderlerin karakteristik özelliklerini örnek alarak kendilerini geliştirmeleri gerektiğidir.

Örneğin, devrimci kadroların taşıması gereken temel özellikler üzerine yazılan sayısız makale ve yazılarda, bütün zamanların en büyük devrimcisi olan Lenin örnek gösterilmiştir. Elbette, devrimci militanların eğitimi ve gelişimi söz konusu olduğunda, en gelişmiş örneklerin ele alınması doğaldır. Çünkü, bu en gelişmiş örneklerde, çoğu kez imkansız sayılan şeylerin başarılabilirliği, değişmez sayılan şeylerin değiştirilebilirliği görülür.

Yalnızca kendisine söylenenleri yapmaya çalışan insanlarla bir yere varılamayacağı açıktır. Belli kalıplarla düşünen ve iş yapan, devrimci mücadelede ciddi atılımlar yapmaktan ürken tereddütlü bireylerin sakıngan, tekdüze ve mekanik çalışmaları mücadelenin ilerlemesinin önündeki en büyük engellerden birisidir. Böylesi insanlarla ancak var olanlar tekrarlanır. Günler, aylar ve giderek yıllar "bir şeyler yapıyoruz", "gelişiyoruz" avunmalarıyla geçer. Bu inisiyatifsiz insanların ayak sürümeleri sürekli tempo kaybına neden olur. Oysa ciddi bir devrimci hareketin hızla ilerlemesi, tempoyu yükseltmesi gerekir. Bunun için ise, inisiyatif sahibi ve yaratıcı kadro ve militanlara sahip olmak şarttır.

Yalnızca söylenenlerle iş yapmaya alışmış, kendisine söylenmeyen şeyleri yapmaktan kaçınan bir komünistin yol açacağı zararlar sayınakla bitmez. Güç ve olanakların boşa harcanması, zaman kaybı, uygun fırsatların kaçırılması, moral bozukluğu, işlerin aksaması, ilişkilerin mekanikleşmesi ve verimsizleşmesi, bürokratik eğilimin güçlenmesi vb...

Marksizme göre, "gerçek her zaman somuttur." Hiçbir yönerge ya da hiçbir bilgi-deney, gerçeği tam olarak kucaklayamaz, ona ancak şu ya da bu ölçüde yaklaşabilir. Günlük pratik çalışmalarımızda somut gerçeği sürekli irdelemeliyiz. Geçmişin deney ve tecrübelerini göz önünde tutarak, bize söylenenlerin kendi somutluğu içinde hayat kazandırılabildiği ölçüde değer taşıdığını, belli koşullarda söylenenleri pratiğin canlı ayrıntılarıyla yoğurmadan mekanikçe uygulamanın hiç de istenen sonuçlara ulaşmayacağını, hatta tam tersi sonuçlara bile yol açabileceğini akılda tutmalıyız.

Söylenenlerin çoğu durumda bize yönümüzü bildiren genellemeler olduğunu, onların yaşama uygulamak için bize önerilenlerin geneldeki gerçekliklerle sınırlandığını, dolayısıyla kendi gerçekliğimizde onları yeni biçimlerle zenginleştirmemizin gerekebileceğini unutmamalıyız. Bize söylenenleri hayata geçirirken, onları geliştirerek zenginleştirmenin bizim görevimiz olduğunu bilmeliyiz. Zira, kendilerini söylenenleri

yapmakla sınırlayanlar, memur ruhlu insanlardır.

Bir komünist, bir işi sadece kendine gösterildiği gibi yapan kişi midir? Partinin kendisine verdiği görevi eksiksiz olarak yerine getirmiş bile olsa, onu kendisine söylendiği şekilde yapan bir militan, iyi bir militan mıdır? Basmakalıp bir düşünce yapısına sahip olan, önüne hesapta olmayan engel ya da sorunlar çıktığında tökezleyip kalan bir devrimci, öncü olabilir mi? Eğer yaratıcılık komünist militanın en önemli özelliklerindense, bunun gelişimi nelere bağlıdır? Bütün bu soruların yanıtları kendi içinde vardır ve sorunun ne olduğuna işaret etmektedir.

Marksist teori ve yöntem en önemli silahımız!

İnsanlık tarihinin en gelişkin düşünce sistemi Marksizmdir. Marksist teorinin amacı ise, devrimci pratiğin sorunlarına doğru yanıtlar üretmektir. Eski dünyanın alışkanlıkları, ilişki, kültür ve düşünce sistemiyle dört bir yandan kuşatılmış bulunan bir insanı değiştirmek, insanlığın gelişiminin önünde büyük ve güçlü bir engel olan bir sistemi yıkmak ve yeni bir dünya yaratmak, devrimci pratiğin amacıdır. İşte Marksizm, böylesine derinlemesine bir eylemin kılavuzudur. Bu nedenle marksist teori ile donanmak, kendisiyle birlikte dünyayı değiştirme eylemine yönelen bir komünist militan açısından zorunludur.

Elbette Marksizm ile donanmak, marksist klasiklerin okunup incelenmesine indirgenemez. Zira Marksizmin öğrenilmesinin esas alanı devrimci pratiktir. Hem geçmişin devrimci pratik deneyimleri, hem de bugünkü devrimci politik çalışmanın ve devrimci yaşamın kendisidir. Marksizm'le donanmak, amaca ulaşabilmek için, hem eldeki bütün olanaklardan en yaratıcı tarzda yararlanmak, hem de yeni olanaklar yaratmak açısından da zorunludur. Marksizm bize kitlelerin devrimci enerjisinin, devrimci yaratıcı zekâsının ve devrimci atılganlığının nasıl harekete geçirileceğini gösterir. Bu bakımdan, Marksizmi büyük bir merakla ve heyecanla öğrenme isteğini asla yitirmemek, komünist militanın devrimci yaratıcı eyleminin ve gelişiminin vazgeçilmez koşuludur. Devrimci yaşamını ve pratiğini kabaca tekrarlayarak yürümeye çalışan devrimciler, gerçekte Marksizmin devrimci özünü kavrayamamış, Marksizmi büyük bir merakla öğrenme ve yaratıcı bir tarzda pratiğinde somutlama istek ve azmini yitirmiş kimselerdir.

Marksist teorinin devrimci pratik içinde somutlanabileceği, geçmiş devrim deneyimlerinin her somut duruma yanıt veremeyeceği, bütün ayrıntıları dolduran önermelerde bulunamayacağının bilincinde olarak, her somut görevde gerçeği aramalıyız. İnsan bilgisinin pratikten çıktığını ve yine ona dönerek doğrulanması gerektiğini akıldan çıkarmamalıyız.

Komünist militanların sadece kendisine söylenenleri yapmakla sınırlı kaldıklarını düşünelim. Eğer böyle olsaydı, devrim asla başarıya ulaşamazdı. Bu bakımdan, komünist militan için aslolan, sadece fiziki gücüyle değil, yaratıcı düşüncesiyle de mücadele edebilmeyi başarabilmektir. Ona bu yeteneği kazandırabilecek olan ise Marksizmin teorisi ve yöntemidir. Bu olmaksızın, komünist militanın hareket alanı daima dar kalacak, eldeki güç ve olanakların çok küçük bir kısmı harekete geçirilebilecektir.

Parti yaşantısı, devrimci pratik ve Marksizm

Her şeyden önce, bir işi yapmaya karar vermek büyük bir önem taşımaktadır. Elbette gerçekleştirilebilecek kararlar vermek gerekir. Ama bir şeye karara verirken, onun gerçekleşebilir gerçekleşemez oluşunun ölçüleri nelerdir? Bu noktada mevcut imkânlar ile alınan karar arasındaki ilişkiyi doğru kurmak büyük bir öneme sahiptir. Elbette ki bir imkâna bakan gözün ona nasıl baktığı da son derece önemlidir. İlk bakışta soyut gibi görünen bir imkân, ancak biz ona kullanılabilir, harekete geçirilebilir gözüyle baktığımızda ve onun üzerinde iş yapmaya başladığımızda somut bir olanak haline

gelebilir. Yaratıcılık kendisini burada da belirleyici bir şekilde ortaya koyar.

Partinin politik faaliyeti, onun bütün örgütlerinin ve militanlarının faaliyetlerinin toplamıdır. Öyle ki, devrimci militanın gündelik devrimci faaliyet içerisinde öğrendiği her yeni şey, edindiği her yeni deneyim ve yarattığı her yeni imkân partiye mal olur. Öyleyse, komünist militanın karşılaşıp da üstesinden gelemediği ve böylece kesintiye uğrattığı çalışma, çözümsüz kalan her sorun, partinin politik faaliyetinin de aksamasına yol açacaktır. Parti faaliyeti, böylesine birbirine bağlı ve birbirini etkileyen bir faaliyettir. Bir komünist partinin militanı olmak demek, hiçbir kişisel çıkar gözetmeksizin, kişisel bir tatmin duygusuyla hareket etmeksizin, yapılan her işin devrim ve sosyalizm için yapıldığını bilmek demektir. Böylesine bir adanmışlık, öne çıkan sorunları aşmak için de yeterli bir zemin demektir.

Kuşkusuz ki devrimci politik faaliyet, hiçbir zaman planladığımız şekilde engelsiz yürümeyecektir. Hiç beklenmedik bir anda, hiç hesaba katmadığımız sorunlar ya da engeller çıkabilir karşımıza. Ama komünist militan, bunların rastlantısal olarak mı ortaya çıktığını, yoksa zorunlu ilişkilerin bir sonucu mu olduğunu bilebilir. Bunu bilerek yeni duruma göre yeni tutumlar geliştirebilir, "her belirli anda, bütün zinciri tutmak için kavranması gereken halkayı bütün gücüyle kavrayabilir ve ikinci halkaya geçişi sağlamca hazırlayabilir." (Lenin) Yoksa, komünist militanın tutumu; yeni, hesapta olmayan bir sorun ve engelle karşılaşınca afallayıp kalmak, koşullardan yakınarak gerisin geriye dönmek değildir. Yaratıcılık burada da kendisini açıkça hissettirir.

Parti yaşantısı, devrimci pratik ve Marksizm, bize olanca yaratıcılığımızla ileri atılmanın olanaklarını sunar. Bir parti işini, sadece kendilerine söylendiği gibi yapmayı mütevazi bir erdem olarak gören devrimciler vardır. Böyleleri, genellikle, kendilerine söylenen işin, yönetici ya da önder yoldaşlar tarafından zaten en yaratıcı tarzda planlanmış olduğunu düşünürler. Elbette ki, partinin belirlediği rotayı şaşmaz bir şekilde takip, parti ilke ve kurallarına bağlı kalmak, komünistlerin en büyük erdemlerinden birisidir. Ama, ele alınan parti işi yapılırken, onun olabildiğince iyi bir şekilde yapılabilmesi için, eldeki olanakların nasıl en iyi şekilde kullanılabileceğini, o işin başındaki militanın yaratıcı düşüncesi ve pratiği belirler. Bu açıdan bakıldığında, yukarıda bahsedilen anlayış asla bir erdem sayılamaz.

Özcesi, devrimci pratiğin temel başarı koşullarından birisi olan devrimci inisiyatif ve devrimci yaratıcılık, her düzeyde ve her iş açısından geçerlidir. Mücadele, mücadelenin pratik yararı için bireysel inisiyatif kullanmaktan korkmayan, yaratıcı davranabilen yeni insanların omuzlarında yükselecektir. Hedefimiz yalnızca bize söylenenleri en iyi yerine getiren insanlar olmak değildir. Esas hedefimiz, bize söylenenlerin ötesine geçebilmek, somutluğu kavrayan bir çalışmayı örgütleyebilmek, yaratıcı bir tarzda sorunlara devrimci çözümler bularak mücadeleye katkıda bulunmak olmalıdır. Komünist militan, sorumluluk yüklenme cesaretinin artmasıyla gelişecektir. Komünist militan, hiç hata yapmayan değil, hatalarını yinelemeyen ve vahim hatalar yapmayan insandır. Devrimci çalışmanın yararı için, iyi niyetle yapılan ama sonuçta hata olarak gündeme gelen yanlış inisiyatif uygulamaları cesaretimizi kırmamalıdır. Hatalarımızı ancak yeni inisiyatif örnekleri ile aşabileceğimizi unutmamalıyız.

Devrimci kişiliği proleter sınıf zemininde inşa etmek!..

Kapitalizm, çok yönlü kuşatma altına aldığı çağdaş insanı, diğer sorunların yanısıra pekçok kişilik problemiyle de boğuşmak zorunda bırakmaktadır. İnsanın insan tarafından sömürüldüğü, azınlığın çoğunluk üzerinde egemenlik kurduğu, yönetme biçiminin önemli ölçüde çıplak zora dayandığı kapitalizmde, uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin kaynağı olan üretim ilişkileri emekçilerin günlük yaşamını da pekçok yönden etkilemektedir. Bu etkilerin emekçi bireyin yaşamına yansıması karmaşık olduğu kadar zayıflatıcı/bozucu/yozlaştırıcı, başka bir ifadeyle kişiliği parçalayıcı olabilmektedir.

Kapitalizm, ücretli köleliğe dayalı sınıf ilişkilerini sürdürmek için uyguladığı ekonomik ve siyasi zorun yanısıra, düzenin resmi veya gayrı resmi kurumlarının paralel yürüttüğü "fikri zor"a da başvurur. İnsanın hem bilinç hem duygu dünyasını hedef alan bu hoyrat ve kesintisiz saldırılarla belirgin olan bir sosyal ortamda yetişen kuşaklar, hak arama bilinci ve iradesinde zayıflık, iç tutarlılıktan yoksunluk, bireyci dar kafalılık, pasiflik, eleştiriye tahammülsüzlük vb. sorunlarla malul olabilmektedir. Bu ve benzer eksiklikleri kişiliğinde barındıran kuşakların baskıyı/zorbalığı, sömürüyü/eşitsizliği, başkaldırmamayı/edilgenliği „olağan" sayan egemen sınıf ahlakının etkisine girmeleri kaçınılmaz olmaktadır.

Emperyalist-kapitalist sistemin yaygın iletişim ağını da kullanarak yürüttüğü ve zorun bir biçiminden başka bir şey olmayan emekçileri düşünsel planda teslim alma saldırısı, militarist aygıtların pervasız saldırılarıyla tamamlanmaktadır. Elbette düzenin bu çok yönlü boğucu kuşatması etkili olmaktadır. Ancak emekçiler, hiçbir zaman burjuvazinin görmeye heves ettiği „fizyolojik canlılar" yığını olmamıştır. Zira ürettiği artı-değere asalak kapitalistler tarafından el konulan, yani zenginlik ürettikçe yoksullaşan işçi sınıfının kapitalist sistemle çelişkileri uzlaşmazdır. Bu ise egemen sınıf ideolojisinin, kültürünün, ahlakının, başka bir ifadeyle burjuvazinin hayatı yorumlayış ve sunuş biçiminin sorgulanmasını sağlamakla kalmaz, alternatif bilincin gelişimini de kaçınılmaz kılar.

Hiçbir güç, sınıf çatışmalarının düzlediği bu zeminde yeni devrimci kuşakların yetişmesini engelleyemez. Bu zemin aynı zamanda egemen/resmi ahlak ve dünya görüşünün antitezi olan işçi sınıfının dünya görüşü ve ahlakının da yeşerdiği alandır. Belirtmek gerekir ki, maddenin hareket halindeki biçimlerinden biri olan insan bilincinin bu nesnel temele dayalı dinamizmi, onu gericiliğin en yoğun olduğu dönemlerde bile teslim alınamaz kılmaktadır.

Çelişki ve çatışma alanı olarak kişilik

Bilinçli bir tercihle devrimci mücadelede yeri alan kişi, bilinç ve duygu dünyasındaki çelişkileri çözmeye adım atmıştır. Bu çelişkiyi, geçmişle gelecek, düzenle devrim, kapitalizmle sosyalizm arasındaki zıtlığın bireydeki yansıması olarak tanımlamak mümkündür. Kendini devrim/sosyalizm mücadelesine adayan, gerektiğinde –ki bu Türkiye gibi bir ülkede kaçınılmazdır- bu uğurda bedeller ödemeyi göze alan kişi, çelişkiyi geçmişe karşı gelecek, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm lehine çözmeye eğilimli ya da bu konuda kararlıdır. Değiştirmek için değişmeyi, dönüştürmek için dönüşmeyi zorunlu kılan bu tercih, genelde karmaşık bir sürecin başlangıcına da tekabül eder.

Bu aşamada düzene karşı mücadele, kişinin, düzenin kendi içindeki yansımalarına karşı mücadeleyle iç içe gelişir. Bu aynı anda çifte basınç altında olmayı da içerir. Bir

yanda geçmişi temsil eden ailenin, sosyal çevrenin baskısı, düzenin zorbalığı, bilinçteki gerilikler, öte yanda ise baskı ve zulme dayalı düzeni yıkma, sömürü ve kölelikten arınmış bir dünya kurma isteği ve özlemi...

Devrim/sosyalizm mücadelesini tercih eden her insan bu çatışmayı şu veya bu düzeyde yaşar. Bu kaçınılmaz olduğu kadar gereklidir de. Zira gelişme, ancak çelişkinin ileri yönde çözümünün -çelişkilerin çözümü genelde çatışmalı süreçlerle mümkündür- bir sonucu olarak ortaya çıkar.

Kişinin bireysel gelişimi ve sınıfsal kökeni elbette bu çatışma sürecinde de etkili olur. Sosyalizm, maddi toplumsal gücünü ancak proletaryada, proletarya ise, dünya görünüşü/felsefesini ancak sosyalizmde bulabildiği için, bir işçinin çatışma süreci, genelde farklı toplumsal katmanlara mensup kişilere göre daha az sancılıdır. Diğerleri sınıfsal intihar gerçekleştirmek zorunda iken, proleterin böyle bir sorunu yoktur.

Bilinci yetkinleştirmek ve devrimci kişiliği pekiştirmek!

Sınıf hareketiyle kitle hareketinin zayıf, devrimci/komünist parti ve örgütlerin güçlerinin sınırlı olduğu bir geçici tarihi dönemdeyiz. Bu iklim, düzenden/geçmişten kopuşu zorlaştırmakta, kimi zaman kişilerin iç çatışmalarının gereğinden fazla uzamasına yol açmaktadır. Çatışma sürecinin dramatik kavşaklarında sıçramayı başaramayanlar, yazık ki, çoğu zaman gerileme sürecinin başlamasına engel olamıyorlar. Bu tür kırılmaları önlemek çoğu zaman mümkün olmasa da, her ciddi devrimci örgüt payına düşeni saptamalı, payı varsa -ki genellikle vardır- bunun zeminini ortadan kaldırmaya çalışmalıdır.

Benzer süreçlerden geçen kişilerin bir kısmı devrimci militan/kadro düzeyine ulaşabilirken, diğer bir kısmının kırılmalar yaşaması, kiminin düzene savrulup kiminin daha sınırlı sorumluluklarla yetinmesi, sıçrama anlarında öznenin belirgin rolüne işaret eder. Nesnel etkenlerle dolaysız bağ içinde olsa da, çatışma esas olarak öznenin içindedir, içseldir. O halde bu çatışmada düzeni, yani kişinin içinde barınan geçmişe ait olanı alt etme mücadelesinde öznenin iradi çabasının apayrı bir önemi vardır.

Bilinci yetkinleştirmeden, kişilikteki parçalı duruma son vermek, başka bir ifadeyle çatışmayı devrim lehine sonuçlandırmak mümkün değildir. (Unutmamak gerekir ki, çelişkilerden arınmış süreç yoktur. Dolayısıyla buradaki "çözüm" kritik bir eşiğin aşılmasını anlatır, sonraki çelişkilerin mahiyeti ise değişmiştir). Bu durumda parçalı kişilikten devrimci/bütünsel kişiliğe sıçramak, elbette hem kolektif iradenin yönlendiriciliğini hem öznenin (devrimcinin) disiplinli/planlı çabasını zorunlu kılar.

Örgütlü mücadeleye başlama süreci, genellikle devrimci kişiliğin gelişme/yetkinleşme sürecini de içerir. Zira düzen içinde şekillenen bir kişiliğin ideolojik kavrayışı, sosyal eğilimleri, yaşam tarzı, çeşitli alışkanlıkları vb. konusunda köklü bir dönüşüme ihtiyaç duyması kaçınılmazdır.

Bir devrimci için bu dönüşüm, örgütlü siyasal mücadeleden bağımsız düşünülemez elbet. Yani bilinci yetkinleştirmek de, devrimci kişiliği pekiştirmek de ancak örgütlü devrimci mücadeleye katılımla kazanılabilecek niteliklerdir. Burada sözünü ettiğimiz genel anlamda devrimci mücadele değil, proleter sınıf zemininde yürütülen devrimcilik, sınıf devrimciliğidir. Çünkü parçalı bir kişiliğin devrimci demokrat bir akımda devrimcilik yapmasının önünde bir engel yoktur. Zira küçük-burjuvazi toplumsal konumu gereği ara tabaka olduğu için zaten parçalıdır. Bir çeşit sosyal şizofreniye denk düşen parçalılık durumuna bu ara katmanın siyasi temsilcilerinde de sık rastlarız.

Devrimci örgütün kişilikte, devrimci kişiliğin örgütte somutlanması

Devrimcilik öncesi yaşamdan kişilikte kalan izler politik faaliyette karşımıza çıkabileceği gibi, devrimci iç yaşamda, mekân paylaşımında, yoldaşlarla, çevre-çeper güçleriyle ya da işçilerle kurduğumuz sosyal iletişimde de kendini gösterebilir. Bir partili, geçmişe ait bir yönünü fark ettiğinde ya da bu konuda devrimci eleştiri aldığında, muhakkak ki halen içinde barınan düzenin bu kalıntısıyla hesaplaşmalıdır. Zira geçmişin

geri izleri nüksettiğinde devrimci bir hesaplaşmaya konu edilmezlerse, ayak bağına dönüşmeleri olasılığı ortadan kaldırılamaz.

Buraya kadar söylediklerimizden de anlaşıldığı üzere, düzenin içinde şekillenen bir kişiliğin partili devrimci kişiliğe erişmesi -hele de bugünkü şartlarda- çok kolay değil. Bu süreç her zaman düz bir hat izlemeyebilir de. Ancak içtenlikle devrim ve sosyalizm mücadelesine kendini adayan her devrimcinin bu potansiyeli taşıdığını da söylemek gerekir. Bu potansiyelin açığa çıkmasında, kolektif önderliğin, yani partinin doğru yönlendirmesi ve bu temel üzerinde özne olarak kişinin göstereceği istikrarlı çabanın düzeyi belirleyici önemdedir. Bu süreç devrimci örgütsel konumlanış, sınıf merkezli siyasal faaliyet, proletaryanın dünya görüşü olarak Marksizmin kavranmasının toplamını da kapsar. Başka bir ifadeyle bu süreç, kişinin, partinin belirlediği devrimci kadro düzeyine ulaşmasının da ifadesidir.

Kadrolaşma, partinin temel metinlerinde üzerinde önemle durulan sorunların başında gelir. Parti II. Kongresi'nin de öncelikli gündemlerinden biri kadrolaşma sorunu olmuştur ve konu üzerine geniş tartışmalar yapılmıştır. Zira parti programına göre saptanmış politikaları hayata geçirmek, ancak marksist dünya görüşünü asgari düzeyde kavramış ve bu temel üzerinde parti çizgisini özürusemiş devrimci kadrolar tarafından başarılabilir. Bu ise, kolektif önderliğin devrimci kişilikte/kadroda yansımasıdır. Devrimci kadronun parti çizgisini hayata geçirmesi ise, devrimci kişiliğin/kadronun kolektif önderlikte/partide yansımasıdır aynı zamanda.

Kolektif öderlik/devrimci kişilik, diğer bir ifadeyle parti/devrimci kadro organik bütünlüğünün proleter sınıf zemininde boy vermesi... Bu temelde parti-sınıf-devrimci kadro diyalektik bütünlüğünün sağlanması, düzenden kopup gelen devrimcilerin kişilik dönüşümü/kadrolaşması için de uygun zemindir. Elbette dönüşme kaygısı taşıyan 1devrimcilerin bu organik bütünün parçası olmak uğruna bilinçli/iradi çaba harcaması koşuluyla. Aksi halde en yetkin mekanizmanın bile, dönüşme isteği ve çabası olmayan bir kişiliğe yapabileceği fazla bir katkı olmayacaktır.

İkinci Kongre'nin ışığında...

(Baştarafı s.30'da)

Kolektif raporların yanı sıra, bireysel raporların yazılmasını da bir tarz haline getirebilmeliyiz. Her bir yoldaşımız düşünce ve önerilerini bu yolla partiye sunmasının hakkı olduğu kadar görevi de olduğu noktasında açık bir bilince sahip olabilmelidir. Organlarımız her bir üyesine rapor bilinci kazandırmakla yükümlüdür.

Tüzüğümüz yukarda andığımız birçok konuyu da doğrudan kesen bağlayıcı kuralları vermiştir. Tüzüğümüz çerçevesinde bir örgütsel yaşamın kurulması organlarımızın yetkinleşme süreçlerinde tayin edici bir öneme sahip olduğu kadar, oluşabilecek her türlü keyfiyetin, liberalliğin ve disiplinsizliğin önüne geçebilmek bakımından da son derece önemli bir role sahiptir. Bu yüzden, özellikle de örgütsel sorunlar üzerine gerçekleştireceğimiz eğitim çalışmalarında tüzüğümüzü rehber edinebilmeliyiz. Parti içerisinde tüzüklü bir yaşamı hâkim kılabilmek aynı zamanda yoldaşlarımızın dönüşüm sürecini daha sağlıklı bir temelde yaşamalarına hizmet edecektir.

Tüm organ ve birimlerimizdeki çalışmalarımızı bu ölçütler çerçevesinde yeniden bir değerlendirmeye tabi tutarak eksikliklerimize ve aksayan yanlarınıza müdahale etmek, hedeflediğimiz partili düzeye ulaşmak noktasında bizlere önemli bir avantaj sunacaktır. Parti politikalarını yerellerde özgülleştirebilmek, yaygın kitle ilişkilerini örgütleyebilmek ve sınıf çalışmasında kalıcı mevziler kazanabilmek, kendini bu temellerde örgütleyebilmiş organların başarabileceği bir sonuç olacaktır.

Gerçekleştirmiş olduğumuz 2. Kongre'den aldığımız güçle, tüm partili militanların önünde duran görev, güne yüklenerek geleceğin kazanmaktır. İşçi sınıfı ve ezilen haklara karşı bu tarihi görev komünistlerin önünde duruyor.

İkinci Kongre'nin ışığında güne yüklenelim, geleceği kazanalım!

"Partiyi kazandık, partiyle devrimi kazanacağız!" şiarı komünistlerin önünde her zamankinden daha yakıcı bir şekilde duruyor. 2. Kongre'sini gerçekleştirmiş olan partimizin partili militanlarının önüne koyduğu en yakın hedef, sınıf kitlelerinin devrim hedefine kazanılmasıdır. Yani bizler için artık dur durak bilmeden, yorulup usanmadan devrimin örgütlenmesinden öteye daha acil bir görev yoktur.

Bu yüzden bu şiar, her partilinin yüklendiği muazzam sorumlulukların farkına varıp, bu misyon bilinciyle kendi pratiğine dönüp bakmaya, bu temelde sorgulamaya dair bir çağrıdır aynı zamanda. Partinin bu çağrısına yanıt verebilmek, kendi pratiğimizle partili kimlik ve düzey arasındaki açıyı kapatma noktasında sürekli iradi bir müdahalenin sergilenmesi olacaktır.

Devrim hedefimizden bizleri alıkoyacak ya da hızımızı kesecek zaaf ve eksikliklerimize dönük her bir müdahalemiz aynı zamanda partimizle daha ileriden bütünleşmemizi, davamıza daha sıkı sarılarak sahip çıkmamızı sağlayacaktır. Yani dışımızdaki düşmanın yenilmesi bir yanıyla da içimizdeki düşmana karşı göstereceğimiz mücadele kararlılığına bağlı olacaktır. Bu mücadelenin kendisi de örgütlenme mücadelesinden başka bir şey değildir zaten.

Tüm partililerin kendi pratikleri üzerinden gösterecekleri bu iradi müdahaleyi kuvvetlendirecek, güvence altına alacak olansa, yine partinin kolektif denetimi, gözetimi ve işleyişidir. Yani yoldaşlarımızın dönüşüm sürecini en sağlıklı temelde yaşayabilmelerinin yolu, partinin kolektif denetim ve yönlendiriciliğinin dolaysız araçları olan birim ve organlarda görev almalarından geçer. Bu koşullar sağlanılmadığı koşullarda her bireysel çaba eksik ve yetersiz kalmaya mahkûm olacaktır.

Sınıf kitlelerini devrim hedefine kazanma perspektifiyle parti politikalarının çalışma alanlarımızda başarıyla hayata geçirilmesi, sınıf çalışmasında kalıcı mevziler yaratılması bakımında da bu durum son derece önemlidir. Zira yıllardır devrimci siyasal faaliyetimizi sınıf kitleleri içerisinde büyük bir sebatla ve de ısrarla yürütmekteyiz. Bu çabalarımızın ve ısrarımızın karşılığı olarak da bugün emekçi kitlelerle daha yaygın bağlara sahibiz. Ancak hala da bu ilişkileri geliştirip dönüştürmede, tanımlı hale getirmede, kısacası örgütlenme ayağında aksayan yanlarımız olduğu bir gerçektir. Öyle ki, kimi yerlerde birçok kitle ilişkisine sahip olmamıza rağmen birimlerimizin altını bu ilişkilerle öremiyor, bu ilişkilerimizi çevremizde şekilsiz, tanımsız bir halde bırakabiliyoruz.

Bu türden örneklerde her şeyden önce siyasal faaliyetimizin örgütlülük düzeyi sorgulanabilmelidir. Yani bir şekilde sürüp giden siyasal faaliyetimiz gerçekte partinin örgütsel ve siyasal normlarıyla ne derece uyuşmaktadır? Çok basit bir örneklemeden yola çıkarak söyleyecek olursak; nasıl ki bir devrimci kendi yaşamını örgütlemeyi başarmıyorsa kitleleri örgütlemeyi de başaramayacağına göre, etrafımızdaki ilişkilerimizi tanımlı hale getirebilmenin, onları örgütleyebilmenin yolu da her şeyden önce siyasal çalışmamızın partili düzeyin gerektirdiği normlara göre örgütlenebilmesinden geçer. Sınıf kitlelerini programımız temelinde harekete geçirilmesi ya da mevcut hareketliliklere parti politikaları çerçevesinde en etkili bir biçimde müdahale edilmesinden söz ettiğimiz bir yerde, bunun önemi yeterince açıktır.

Siyasal faaliyetimizin parti normlarına göre örgütlenmesi, partimizin ideolojik-programatik çizgisinin özümsenip içselleştirilmesi ve tüzüğümüz çerçevesinde

bir işleyişin örgütsel iç yaşantımıza hâkim kılınmasıyla başarabilinir. Birikimlerinden ve yeterlilik düzeylerinden bağımsız olarak partinin çalışma alanlarına dönük tanımlamış olduğu birimler ve organlarımız bu çabamızın somutlanacağı maddi zemini sunacaktır bizlere. Yani partinin kolektif emeğine ve kolektif denetimine bağlı mekanizmaların işletilip daha işlevsel hale getirilmesiyle siyasal faaliyetimizi partili düzeye çıkartabilmenin imkânlarına kavuşabiliriz.

Organ ve birimlerimizin kendilerini bu doğrultuda yetkinleştirebilmelerinin, sınıfı örgütleme faaliyetlerinde aynı zamanda kendilerini de partili düzeyin normlarına göre örgütleyebilmelerinin koşullarından bazıları şunlarıdır:

* Amacına uygun ve periyodik bir şekilde organ toplantılarının yapılması,
* Organ üyelerinin çok yönlü gelişimini sağlayacak olan ideolojik-teorik, pratik ve örgütsel eğitimin karşılanması,
* Rapor mekanizmasının işletilmesi,
* Tüzüğümüz çerçevesinde örgütsel bir yaşamın kurulması.

Siyasal faaliyetimizin kolektif bir emekle sürdürülmesinin araçları partinin tanımlamış olduğu organlarsa, bu araçların misyonuna ne ölçüde hizmet ettiklerinin en temel göstergelerinden biri de yapılan organ toplantılarıdır. Zira toplantılar, organ üyelerinin çalışmanın değerlendirilmesine ve denetimine aktif bir şekilde katıldıkları, aynı zamanda da kendi çalışmalarını organı şahsında partiye sundukları platformlardır. Bu açıdan organ toplantılarına karşı gösterilecek hassasiyet aynı zamanda organ üyelerinin parti faaliyetinin örgütlemesi noktasında duydukları hassasiyetin de bir göstergesi olacaktır. Çalışmanın kendiliğindenci bir tarzda yürümesinin önüne geçilmesi, her bireysel çabanın parti politikaları doğrultusunda kolektif bir yönlendirme ve denetimi altında ortaklaştırılması bakımından da toplantıların hayati önemi vardır. Buradan organ toplantılarının düzenli bir biçimde sürdürülmesinin önemi kendiliğinden anlaşılır.

Fakat tek başına periyodik toplantıların yapılması yani salt organ üyelerinin belli tarihlerde bir araya gelmeleri üzerine kurgulanmış "toplantılar"la da organlarımızın partili düzeye ulaşamayacaklarını bilmeleri gerekir. Zira toplantıların periyodik yapılması kadar nasıl yapıldığının da belirleyici bir önemi vardır. Tüm kolektiflerimizin gözetmesi gereken temel kaygılardan biri de, toplantıların amaca en uygun ve işlevsel bir tarzda gerçekleştirilmesi olmalıdır. Toplantıların verimli geçmesini sağlayacak mekânların ayarlanmasından her üyenin toplantıya aktif katılımın sağlamaya kadar, bir dizi husus üzerine düşünüp, planlamalar yapabilmeliyiz.

Toplantıları, her organ üyesinin politik birikimini artıracak bir tarzda gerçekleştirebildiğimiz oranda verimli bir tarzda işletebilmiş oluruz. Bu çerçevede siyasal süreçleri, güncel gelişmelerin somutluğu ışığında tartışarak ve önümüze koyduğu görevlere dikkat çekerek her toplantının temel gündem maddelerinden birisi olarak işleyebilmeliyiz. Politik donanımını sürekli yükseltme kaygısıyla hareket etmeyen bir partili militanın, partili düzeyle arasındaki mesafeyi kapatması bir yana, sınıf kitleleri içerisinde "sınıf devrimcisi" kimliğiyle yükleneceği misyonun da hakkını veremeyeceği bir gerçektir.

Öte yandan, her bir partilinin içinden geçilen süreci daha iyi kavrayabilmesi bu sayede mümkün olacaktır. Sınıf hareketin nispeten sancılı ve zayıf geçtiği "zor dönemlerde" bulunduğu anı kavrayamayan kimi militanların çok yönlü görevler altında ezildiklerini, yer yer atalete düştüklerini, misyon bilincinde zayıflama yaşayabildiklerini biliyoruz.

Bu bakımdan her organ, üyelerinin politik donanımı artırabilmek doğrultusunda kolektif bir sorumluluğa sahiptir. Bu sorumluluğun somutlandığı alanlardan biri de organ toplantıları olacaktır.

Sınıf hareketinde yaşanan gelişmeler; sermayenin hazırladığı saldırıların işçi ve emekçilere etkileri, buna karşı nasıl bir mücadele hattının örülebileceği, birleşik mücadelenin olanakları ve sorunları, ülke genelinde ve bölgemizde sınıf hareketi cephesinden yaşanan gelişmeler, işçilerin mücadele düzeyi, sendikaların durumu, sınıf çalışmasında partimizin dönemsel taktikleri, bu noktada eksikliklerimiz ve

yetersizliklerimize kadar birçok alt başlık her toplantıda tartışılabilmelidir. Elbette bu tartışmaları aynı zamanda bölgedeki sınıf çalışınamızla bağıntılı bir şekilde ele alarak önümüze pratik görev ve sorumluluklar çıkartarak yapabilmeliyiz.

Sınıf devrimcileri olarak çalışma yürüttüğümüz bölgedeki ve birimlerdeki işçilere, eğilimlerinden siyasal gelişmelere ilişkin bakışlarına, fabrikasındaki sorunlarına yaklaşımlarından sınıfsal kimliklerine, hayattan beklentilerinden kadın-erkek ilişkilerine kadar örgütçü gözüyle baktığımızda birçok konuda tartışabileceğimiz zengin bir alanın olduğunu görebiliriz. Emekçilerin günlük yaşamdaki sohbetlerinin yine bu gözle ele alındığında yayınlarımıza anlamlı bir konu malzemesi sunduğunu düşünürsek, toplantılarımızı zenginleştirecek bu tartışmaların aynı zamanda yayınlarımıza dönük katkılarımızı planlamamızda da bizlere önemli bir kolaylık sağlayacağını görebiliriz. Böyle bir çabanın sistematikleştirilmesi yoldaşlarımızın ajitatör yanının da kuvvetlenmesine önemli bir katkı sunacaktır.

Organ toplantılarının temel gündem başlıklarından bir diğeri de toplam bölge çalışmasının değerlendirilmesi ve alınan kararların kolektif denetimi olabilmelidir. Her organ üyesi sadece kendi çalıştığı alan ve birim üzerinden değil, yeraldığı organ çalışmasının tümünden sorumlu olduğu bilinciyle hareket edebilmelidir. Organ üyelerinin bu bilinç ve misyonla hareket etmelerini sağlamaksa yine organın kolektif sorumluluğu altındadır. Tüm organ üyeleri çalışmanın değerlendirilmesinden planlanmasına, her türlü karar alma sürecinde aktif bir şekilde yeralıp tartışmalara katılabilmelidirler. Genelde bu alanda zayıflık, çalışmaların planlanması ve karar alma sürecinde organ üyelerin bir kısmının edilgenleşmesi ve kendisini sadece alınacak kararın uygulayıcısı olarak görmesi şeklinde yaşanıyor. Organ üyeleri arasındaki deneyim, ideolojik-politik birikim vb. yöndeki eşitsizliklerin de yolaçtığı bu gibi durumlara organın kolektif bir müdahalesiyle engel olunabilir. Bu çerçevede özel tarzda kimi görevlendirmeler de tercih edilebilir. Ama esas olarak sorunun çözücü halkası her bir yoldaşa bilinç planında "düşünen ve savaşan militanlar" anlayışının kavratılması olacaktır.

Organın alacağı kararları başarıyla hayata geçirebilmesi için tüm üyelerin tartışmalardan süzülmüş açık ve net bir fikre sahip olması gerekir. Bu noktadaki eksiklikler kararların boşa düşürülmesine de yol açabilir. Kararların kolektif bir tarzda alınması gibi denetlenmesi de kolektifçe yapılmalıdır. Alınan kararların kolektifçe denetlenmediği ve sürekli boşa düşürüldüğü bir yerde ciddiyetin kalmayacağı gibi ortaya konulan iddiaları içten içe kemirmeye başlayan bir "oportünizm" de boy vermeye başlar.

Kolektif tartışmalardan sonra her organ üyesi, bu kararları çalışma alanında hayat geçirmesi noktasında geniş bir inisiyatife sahiptir. Yapılan tartışmaların ve alınan kararların doğruluğu ve yanlışlığı organ üyelerinin bu çabasıyla ortaya çıkacakken, sonucun değerlendirmesi ise yine kolektifçe yapılmalıdır. Çalışmalarında bu tarzı oturtabilen organlar, parti politikalarını yerlerde özgülleştirilmesi noktasında da önemli bir avantaja sahip olacaklardır.

Örgütsel güvenlik konusu da toplantılarımızın temel gündemlerinden birisi olabilmelidir. Konu, ayrıca bir eğitim çalışmasının konusu olarak ele alınmasının yanı sıra, güncel gelişmelerin açığa çıkardığı her somutlukta döne döne yeniden işlenmelidir. Düzenin polis devleti uygulamaları çerçevesinde attığı adımlar, siyasi polisin izlediği yöntemler ve yeni taktikleri, kurallı ve ilkeli yaşamın gereklerinden kitleler içinde gizlenmenin yöntemlerine kadar birçok noktada yoldaşlarımızı deneyimli ve donanımlı hale getirmek tüm organlarımızın sorumluluğu altında olacaktır. Konunun önemi yoldaşlarımıza kavratıldıktan sonra bu konuda tam bir riayet beklenerek, hiçbir liberalliğe ve esnemeye tahammül gösterilmemeli, buna prim verecek tutumlar anında eleştiri konusu edilmelidir.

Toplantıları, organ üyelerinin eğitim süreçlerinin de birer vesilesi haline getirebilmeliyiz. Nasıl ki sınıf devrimcileri, sınıf kitlelerine öğretme çabası içerisinde aynı zamanda onlardan öğrenmesini de bileceklerse, her partili de bu diyalektik

bakışla eğitim sorununu kendisi için her zaman tamamlanmamış sonsuz bir süreç olarak ele almalıdır. Eğitim çalışması dört başlık üzerinden yürütülmelidir; teorik, politik, pratik ve örgütsel eğitim.

Teorik eğitim, uğruna savaştığımız dünya görüşünün özümsenip kavranılması için marksist-leninist klasikler üzerinden sürdürülecek bir çalışma olacaktır. Komünistlerin mücadelesinin bilinç ve gönüllülük temelinde yükseldiğini ileri sürüyorsak eğer, mücadelenin her anında davaya sahip çıkabilmenin yolu, her türlü zorluğun üstesinden gelebilmenin koşulu, inanıp savunduğumuz dünya görüşünün içselleştirilmesinden geçer. Elbette, marksist-leninist klasiklerin yanı sıra ve onu bütünleyecek bir tarzda parti programımız temelinde bir eğitim çalışması da yürütülmek durumundadır. Sınıf kitlelerini devrim hedefine programımız temelinde kazanacağız. Bu açıdan da, tüm çalışmamızın yönünü tayin edecek, adeta bir pusula işlevi görecek olan programımız üzerinden bir eğitim çalışması tüm parti militanları için esas olacaktır.

Politik eğitim, partimizin politik çizgisi ve taktiği üzerinden; günlük çalışmamızın hangi politik eksen üzerine kurulacağı veya partimizin döneme ya da bir soruna ilişkin taktik hattı üzerinden bir eğitimdir. Örneğin bugün şovenizmin sınıf kitleleri içerisinde etkilerine karşı "işçilerin birliği hakların kardeşliği" ekseninde bir mücadelenin öne çıkarılması, sınıf çalışmasında sendikal mücadele konusundaki partimizin dönemsel taktiğinin irdelenip tartışılması bu kapsamda ele alınabilir. Bu aynı zamanda partimizin farklı alanlardaki organ ve kolektiflerin çalışmalarını bütünlüklü tarzda yürütmelerini sağlayacaktır.

Pratik eğitim, devrimci bir sınıf hareketi hedefiyle sürdürdüğümüz kitle çalışmasında militan, savaşçı bir pratiğin gerekleri, rolü ve yöntemleri üzerinden işlenecek bir eğitim olacaktır. Partimizin ihtilalci kimliğiyle bütünleşecek bir militanlığın ancak böyle bir pratik faaliyet içerisinde şekilleneceğinin bilince çıkarılması ve günlük faaliyette bunun somut yansımaları üzerinden çok yönlü bir eğitim çalışması olarak sürdürebilinmelidir.

Örgütsel eğitim, örgüt içi yaşam kapsamına giren demokrasi, disiplin, haklar ve sorumluluklar, eleştiri-özeleştiri, yoldaşlık ilişkileri, partiye karşı açıklık, organ çalışması vb. konular üzerinden süren bir eğitim olacaktır. Organlarımızda devrimci bir örgütsel atmosferin hâkim kılınmasının yollarından biri de bu gündemlerin sistematik bir şekilde işlenmesidir. Farklı alanlarda karşılaştığımız birçok sorunda başvuracağımız çözüm yöntemleri, devrimci bir örgütte sorunlara hangi temellerde yaklaşılması gerektiği vb. konularda tüm yoldaşlarımız eğitim sürecinden geçirilmelidir. Bu eğitim ancak organlar yoluyla kolektif bir tarzda sürdürüldüğünde işlevsel olabilir. Bu başlıklar üzerinden sürdüreceğimiz eğitim çalışmaları, başta MYO olmak üzere partimizin yayınlarına düzenli katkı sunulması çerçevesinde de organlarda görevlendirmelere konu edilebilmelidir.

Raporların düzenli bir şekilde hazırlanması salt biçimsel bir görevin yerine getirilmesi değil, devrimci bir örgütün adeta can damarlarının işlemesidir. Rapor mekanizmasın boşa düşürülmesi veya aksatılması, partinin önderlik misyonunu gerektiği gibi yerine getirememesine yol açacağından, organlar bu görevi, aynı zamanda partiye ve devrime karşı duydukları sorumluluklar çerçevesinde ele alabilmelidirler. Nasıl ki parti ve devrim davası için fabrikalarda çalışmayı bir görev olarak görüyorsak, pratik faaliyete bu misyon bilinciyle çıkıyorsak, günlük yaşamımızın her anını parti ve devrim davasına adıyorsak, rapor mekanizmasının işletilmesine de aynı hassasiyetle yaklaşarak, ciddiyetle ele alabilmeliyiz.

Raporların hazırlanması aynı zamanda her organın kendi çalışmasına dönük çok yönlü bir değerlendirme ve sorgulama sürecidir. Bu yüzden de sadece üst organa bilgi sunmak olarak algılanamaz. Çalışmanın kolektif bir tarzda değerlendirilmesi, raporların da kolektif bir tarzda hazırlanmasına hizmet etmelidir. Organda bu noktada çeşitli görev dağılımları yapılabilir. Ancak her yoldaşı bu noktada teşvik ederek raporların kolektif bir iradeyle hazırlanmasını sağlamak temel öncelik olabilmelidir.

(Devamı s.26'da)

istemlerine ve çıkarlarına denk düşmüyor olsun. İşgününden vergi sorununa, asgari ücretten parasız eğitim ve sağlığa kadar bu böyle. Aynı şekilde, dış borçların iptalinden temel demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması istemine kadar bu böyle.

Bu istemler devrim hedefine bağlanan bir devrimci sınıf bakışaçısıyla formüle edilmişlerdir. İlgili bölümlerin girişinde de belirtildiği gibi, bu istemler uğruna mücadele, parti için; *"proleter ve emekçi yığınları etkilemeye, kendi özdeneyimleri temelinde eğiterek devrim mücadelesine kazanmaya"* hizmet eder. Bu istemlerin elde edilmesi mücadelesinde katedilecek her mesafe, işçi sınıfı ve emekçileri fiziki ve moral yozlaşmadan korumakla kalmayacak, gerçek kurtuluş uğruna verilen mücadelede onlara savaşma gücü ve yeteneği de kazandıracaktır.

Bütün bu açılardan, partimizin programı, yalnızca genel bir toplumsal devrim programı olarak kalmamakta, mücadelenin taktik aşamalarına da başarıyla yanıt veren dinamik ve devrimci bir sınıf mücadelesi bakışaçısı da sunmaktadır.

Her toplumda ağır kriz dönemleri, partilerin ve programların denenip sınanmasına da en uygun vesilelerdir. Partimiz kriz döneminde işçi sınıfının ve emekçilerin karşısına güçlü bir biçimde çıkmak ve kitlelerin ve olayların sınamasından başarıyla geçmek istiyorsa, tam da bu dönemde programını en etkin bir silah haline getirmeyi ve pratikte gereğince kullanmayı başarmak zorundadır.

Bu aynı dönem, kriz karşısındaki tüm sahte burjuva ya da tutarsız küçük-burjuva programlarla, bunlara dayalı sözde "ulusal" ya da "devrimci" çözümler ya da alternatiflerle hesaplaşma dönemidir de. Bu hesaplaşma da, yine parti programına etkin bir silah olarak dayanabilme ölçüsünde başarılı olacaktır.

*(**Düzen Krizi ve Devrimci Sınıf Alternatif, Parti**,*
__Ekim__, Sayı: 221, Mart 2001, Başyazı)
***Parti Değerlendirmeleri-1**, Eksen Yayıncılık, s. 244-247*

Devrimci bahar çalışmamız!

2008 yılı bahar çalışmalarınıza 8 Mart dünya emekçi kadınlar günü ile başladık. İşçi ve emekçi kadınların tüm emekçi kitlelere mücadele çağrısı olan 8 Mart'ın kızıllığını emekçi semtlerine ve fabrikalar havzasına taşıdık. Emekçi kadının kurtuluşunun sosyalizmde olduğunu içeren onlarca afişimizle emekçi semtlerini ve fabrikalar havzasını donattık. Emekçi kadınların ve tüm emekçilerin kurtuluşunun sosyalizmde olduğunu içeren afişlerimiz, hem yapılma yöntemi hem de bugün içeriğinden boşaltmak isteyenlere karşı fazlasıyla önemlidir. Hele ki burjuvazinin saldırılarının sınır tanımadığı, kolluk güçlerinin silahlarını bilediği, sınıflar arasındaki çelişkilerin arttığı ve sorunun dinle, ırkçılıkla, feminizmle, vb. ile perdelenmeye çalışıldığı bir ortamda...

Ardından Kürt halkının özgürlük taleplerini en gür şekilde haykırdığı Newroz çalışması ile devam ettik. Kürt ve Türk emekçilerinin oturduğu semtler başta olmak üzere fabrikalar çevresi ve servis güzergahlarında onlarca afişimizi kullandık. Kürt halkına yönelen azgın saldırıya da bir cevap niteliği taşıyan şiarlarımız dostun düşmanın gözleri önünde.

Kadıköy'den Ümraniye ve Sultanbeyli'ye kadar geniş bir hatta yaptığımız afişler her zamanki gibi görsel olarak dikkatleri üzerine çekiyor. Artan merkezi ve işyeri kameraları nedeniyle çalışmalarımızda daha özenli davranmaya dikkat ediyoruz. Ciddi anlamda yoğunlaştırdıkları kameraların çalışmalarımızı belli yerlerde gerilettiği bir gerçek. Ancak her sokak başına ayrı bir güvenlik oluşturamayacakları da başka bir gerçek.

Yaklaşan 1 Mayıs'ta da işçi sınıfı ve tüm emekçilere seslanmeye, onları işçi sınıfının partisine, devrime, sosyalizme çağırmaya, sokakları kızıllaştırmaya devam edeceğiz.

__Anadolu Yakası Komitesi__

Proletaryanın devrimci programı tek çıkış yoludur!

İşçi sınıfının sorunu, kapitalist ekonomiye ve dolayısıyla burjuva sınıf düzeninin sorunlarına kendi içinde, yani kapitalist düzenin kendi tabanı üzerinde çözüm bulmak değildir, olamaz. Onun sorunu, devrimci sınıf mücadelesini geliştirerek, bu ekonomiyi karakterize eden üretim ilişkilerini, bu ilişkilere dayanan sınıf egemenliği sistemini aşmaktır. Dolayısıyla, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmek ve devrimci sınıf mevzilerini çoğaltmak yoluyla, bunu başaracak koşullara zaman içerisinde ulaşmaktır. İşçi sınıfı, düzenin krizleri ve dolayısıyla mevcut kriz karşısında, ileri süreceği temel ve taktik istemlere de bu bakışaçısıyla yaklaşır. Özetle bu, devrime dayalı devrimci sınıf bakışaçısı çizgisidir.

Bütün bu açılardan partimizin programı işçi sınıfının elinde gerçek bir silahtır. Teorik, stratejik ve taktik bölümlerden oluşan bu bütünsel program, genel planda olduğu gibi bugünkü kriz karşısında da işçi sınıfına devrimci bir bakışaçısı ve davranış çizgisi sunmaktadır.

Programımızın teorik bölümü, bugünün dünyasında ve onun bir parçası olarak bugünün Türkiye'sinde egemen bulunan temel ilişkilerin ve bu ilişkilerin kaçınılmaz ürünü olan iktisadi, sosyal ve siyasal sorunların açık ve net bir kavranışını sunmaktadır. Bugünün Türkiye'sinde emekçiler krizlerden, emperyalist köleliğin bu krizlerin yıkıcı etkilerini ağırlaştıran sonuçlarından, işsizlik ve yoksulluktan, derinleşen gelir uçurumundan, çok yönlü çürüme ve kokuşmadan acı çekmekte, tüm bunlara karşı öfke ve hoşnutsuzluk duymaktadır. Ve programımızın teorik bölümü, tüm bu sorunların emperyalist dünya sistemi ve kapitalist düzen ile organik ve öze ilişkin bağını bütünsel bir açıklık içerisinde sunmaktadır.

Programımızın stratejik siyasal bölümü *"Türkiye Devrimi"* başlığı taşımaktadır ve Türkiye kapitalizminin siyasal, iktisadi, sosyal ve kültürel cephede hangi temel alternatif çözümlerle, hangi ilke ve esaslara bağlı olarak aşılacağını ortaya koymaktadır. Programımızın bu bölümü, bugünkü düzenin işçi sınıfına ve emekçilere yaşattığı derin sosyal ve siyasal acıların, ancak onun dayandığı sınıf egemenliği sistemine ve onun gerisindeki emperyalist köleliğe köklü bir müdahaleyle aşılabileceğini saptamaktadır.

Fakat programımız sorunların kaynağını ve temel çözümünü vermekle de yetinmemektedir. Saptanan temel devrimci hedefe bir anda ulaşılamayacağının açık bilinciyle, devrimci teorik ve stratejik konumunu ve bakışaçısını, bu temel hedefe zaman içerisinde ulaşmayı kolaylaştıracak ve olanaklı kılacak devrimci bir taktik hatla da birleştirmektedir. Programımızın *"Acil Demokratik ve Sosyal İstemler"* ile *"Emeğin Korunması"*na ayrılmış bölümleri de işte bu işlevi görmektedir, bu amaca yöneliktir.

Krizin bugünkü yıkıcı etkileri ve sermayenin onu izleyen saldırıları karşısında, teorik ve stratejik bölümleriyle organik bir bütünlük içerisinde kavranmak kaydıyla, programımızın bu taktik bölümleri işçi sınıfının ve emekçilerin elinde gerçek birer silahtır. Bu bölümler, partimizin şu günlerde yükselttiği *"Krizin faturası kapitalistlere!"* şiarının somutlanmış bir çerçevesini de vermektedir. Burada tek bir istem gösterilemez ki, krizin yıkıcı etkileri ve İMF'nin yeni saldırı programı karşısında, işçi sınıfının ve emekçilerin bugünkü can alıcı

(Devamı s.31'de)